

Dzięk

10 stron
Rok VI
cena
15 gr

Pomorski

ORAZ WYDAWNICTWA: **DZIEŃ BYDGOSKI - DZIEŃ GRUDZIĄDZKI - GAZETA GDANSKA - GAZETA MORSKA**
DZIEŃ TCZEWSKI - DZIEŃ KUJAWSKI - GAZETA MOGILENSKA : - : - : - : -

Redakcja i Administracja: Toruń, ul. Bydgoska 56. — Telefony dzienne 1181 i 1182. — Telefon nocny 1182.

Filja Administracji: Królowej Jadwigi nr. 12/14, wejście od ul. Małe Garbary nr. 2. Tel. 1748. Konto czekowe P. K. O. 160-315.

Wśród rodaków na Antypodach
Wizytacja pasterska J. E. Ks. Biskupa Kubiny
Porto Allegro, 24. 12. (Pat). Według doniesień z Rio Grande, poseł Rzplitej dr. Grabowski i ks. biskup częstochowski dr. Kubina przybyli do Rio Grande na wizytację kolonii polskiej w Pelotas. Miejscowa kolonia polska niezwykle serdecznie powitała przedstawicieli polskich władz cywilnych i duchownych. Kolonia polska podejmowała dostojnych gości w siedzibie towarzystwa Białego Orła, gdzie przybyli i miejscowe władze brazylijskie. Z Rio Grande goście odjechali do stanu Parana, gdzie będą wizytowali rozległe kolonie polskie.

Znane z najwyższej jakości

**LIKIERY
KONIAKI
I RUMY**

polecają

Państwowe Zakłady Przemysłowe w Cieszynie

Przedstawicielstwo:
Poznań, Wąły Zygmunta Augusta 10 a, m. 10. Karol Kisza.

Serdeczne życzenia
z okazji
Świąt Bożego Narodzenia
Szanownej swojej KLIENTELI 10068
GDYŃSKA SZKLARNIA
wł. Karol Klein
Gdynia, ul. Ant. Abrahama, tel. 16-26.

Prawidłowe trawienie i zdrową krew osiąga się przez codzienne używanie po pół szklanki naturalnej wody gorzkiej Franciszka - Józefa.

Polacy na morze!

Groźna katastrofa na stacji Toruń-Przedmieście 4 wagony osobowe zdruzgotane - Cudem ani jednej ofiary! Mogły być dziesiątki trupów!

Na dworcu Toruń-Przedmieście wydarzyła się w niedzielę, 23 grudnia, w godzinach południowych, bardzo poważna katastrofa kolejowa, która tylko dzięki wprost cudownemu zbiegowi okoliczności nie pociągnęła za sobą ofiar w ludziach. A mogło być ich wiele!

Na pierwszym torze południowego peronu dworca stał pociąg osobowy, który o godz. 11,05 miał odejść z Torunia do Bydgoszczy. Termin odjazdu tego pociągu przesunięto na godz. 11,15, gdyż pociąg osobowy z Jabłonowa, przyjeżdżający normalnie o godz. 11,03, nadjechał z 10-minutowym opóźnieniem.

O godz. 11,15 jednak znowu przesunięto chwilę odjazdu pociągu bydgoskiego, gdyż okazało się, że przewody ogrzewające pociąg, w 6 ostatnich wagonach

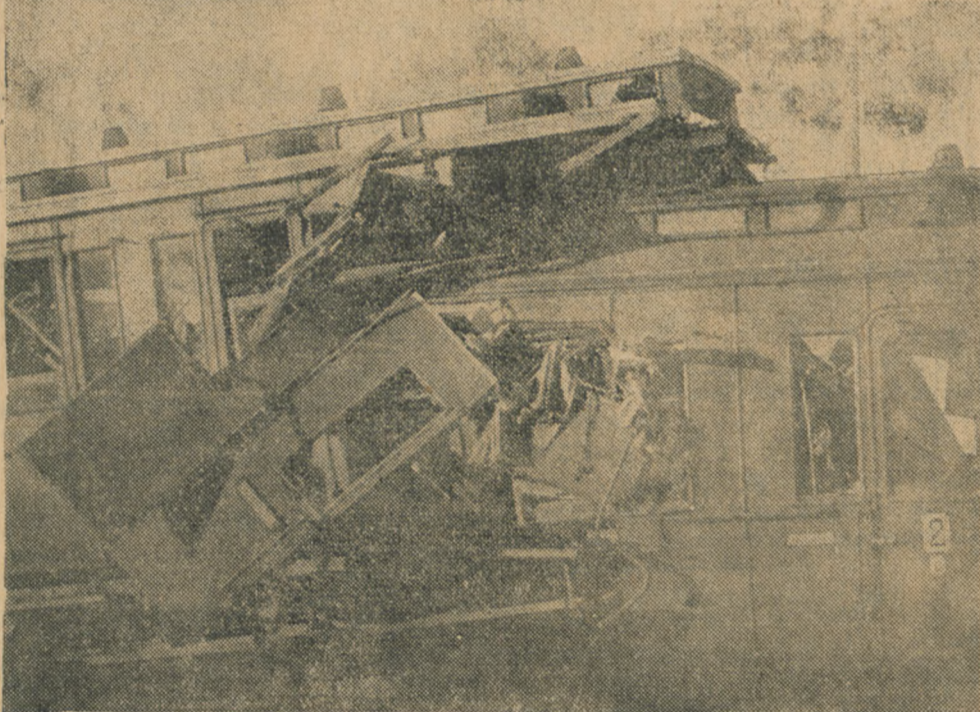
NIE DZIAŁAŁY NALEŻYCIĘ.

Nie chcąc narażać pasażerów na podróż, zwłaszcza w pierwszym dniu prawdziwego mrozu, w zimnych wagonach, kierownik pociągu zaproponował, żeby pasażerowie końcowych, zimnych wagonów, wysiedli z nich i zajęli miejsca w przednich, należących ogrzanych wagonach tegoż pociągu.

Zaledwie pasażerowie niefortunne wagony opuścili, z za zakrętu od wschodniej strony dworca, na tor, na którym stał pociąg bydgoski, nadjechał z szybkością około 50-ciu kilometrów na godzinę pociąg towarowy z Grudziądza. Pociąg osobowy stał tak blisko zakrętu, że nie było czasu na zatrzymanie pociągu towarowego i mimo, iż obsługa tego ostatniego natychmiast uruchomiła wszystkie hamulce, pociąg z całym impetem wjechał na tylne wagony pociągu bydgoskiego.

ROZLEGL SIĘ TRZASK I LOSKOT LAMIĄCEGO SIĘ ŻELAZA, BRZEK TLUCZONYCH SZYB, ZARAZEM KRZYK PRZERAŻENIA OSÓB, OBECNYCH NA PERONIE ORAZ ZAJMUJĄCYCH PRZEDZIAŁY PRZEDNICH WAGONÓW BYDGOSKIEGO POCIĄGU.

MOMENTALNIE OPUSTOSZAŁY DO TEJ PORY ZAJĘTE ŚRODKOWE I PRZEDNIE WAGONY STOJĄCEGO POCIĄGU, GDYŻ KAŻDY WYSKAKIWAŁ Z NICH W PANICE, INSTYKTYWNIENIE UCIEKAJĄC PRZED GROŻĄCĄ MU NIEBEZPIECZEŃSTWEM. NIKT NIE ZDAWAŁ SOBIE SPRAWY,

Strzaskane wagony na dworcu Toruń-Przedmieście.

SZEJ CHWILI KREW ZAMIERAŁA W ŻYLACH. Sądono, że **W GRUZACH WAGONÓW SĄ OFIARY.**

Na szczęście, ofiar w ludziach nie było. A ciężki parowóz pociągu grudziądzkiego uderzył w koniec pociągu stojącego z tak wielką siłą, że cztery ostatnie wagony pociągu osobowego, w tym jeden wagon pocztowy i trzy pasażerskie, spiętrzyły się, wtłoczone jeden w drugi (widąc to doskonale na załączonej fotografii, zrobionej bezpośrednio po katastrofie).

Cale szczęście w tym, że w zdruzgotanych wagonach nie było absolutnie nikogo, nie tylko pasażerów, przeniesionych — jak wspomnieliśmy — wskutek dziwnego trafu, przez kierownika pociągu, do innych, ogrzanych wagonów, ale nawet nikogo, kto by chciał się przeje-

chać „na gapę”. **TAKI NIESZCZĘŚNIK BYŁBY ZMASAKROWANY!**

Wkrótce po wypadku na dworcu przybyła specjalna komisja z wiceprezesem toruńskiej Dyrekcji Kolei Państwowych p. inż. Getler-Girtlerem na czele, która przeprowadziła natychmiast wstępne dochodzenie celem usta-

Wstępnych dochodzeń wynika, że gdy o godz. 11,15 pociąg bydgoski miał odjeżdżać, dyżurny ruchu dworca Toruń-Przedmieście polecił otworzyć wjazd dla nadjeżdżającego z Grudziądza pociągu towarowego. Gdy później spostrzegł, że pociąg bydgoski stoi jeszcze na dworcu, kazał natychmiast opuścić semafor na znak, że tor jest zajęty.

Pociąg towarowy jednak znajdował się już tylko w odległości 280 kroków od pociągu osobowego, na zahamowanie więc go było już za późno, zwłaszcza, że składał się on z 75 wagonów, naładowanych węglem, które mimo puszczenia w ruch wszystkich hamulców, siłą swego ciężaru i bezwładności posuwały się naprzód.

Oprócz czterech wagonów pociągu osobowego, zostały również bardzo poważnie uszkodzone dwa przednie i dwa tylne wagony towarowe. Węgiel z rozbitych wagonów wysypał się na peron i tor dworca. Dziwnym zbiegiem okoliczności, parowóz pociągu towarowego został tylko lekko uszkodzony.

Kto zasadniczo ponosi odpowiedzialność za katastrofę, wykaże dalsze drobiazowe śledztwo.

Echa listu otwartego gen. Góreckiego do kombatantów francuskich

Paryż 24. 12. (PAT). „La Revue” ogłasza na naczelnym miejscu pełny list generała Góreckiego do byłych kombatantów francuskich. List został poprzedzony długim wstępem pióra Gibauda, w którym autor podkreśla konieczność wykazania przez francuską opinię publiczną wielkiego zrozumienia dla polityki polskiej. Prawie wszystkie pisma publikują obszernie streszczenie listu generała Góreckiego.

Dalsze aresztowania w Moskwie Kamieniew także aresztowany

Moskwa, 24. 12. (Pat). Agencja Tass donosi, że w dn. 16 grudnia organy ludowego komisariatu spraw wewn. aresztowały w Moskwie w związku z zamachem Nikołajewa szereg osób, należących do byłej grupy Zinowjewa. Aresztowani zostali Charow, Kuklin, Fajwilowicz, Bakajew, Wardin, Załucki, Gorczała, Danak, Jewdokimow, Kamieniew, Fiedorow, Safarow i Kostin. Akta spraw Fiedorowa, Safarowa, Zinowjewa, War-

dina, Kamieniewa, Załuckiego i Jewdokimowa, co do których śledztwo nie dostarczyło dowodów wystarczających do wytoczenia sprawy, zostały przekazane specjalnej komisji do zbadania, inne zaś komisarzowi spraw wewn., który ma zdecydować o deportacji w drodze administracyjnej, co się zaś tyczy innych aresztowań, to śledztwo prowadzone jest w dalszym ciągu.

Leniuchy

W Komisji budżetowej Sejmu — pisze pod tym tytułem wczorajsza „Gazeta Polska” — w dyskusji nad budżetem Ministerstwa Opieki Społecznej przemawiali p. posłowie opozycji.

Jak przemawiali i co mieli do powiedzenia — kto ciekaw niech przeczyta djarzusz Komisji. Oględnie się wyrażając, mieli do powiedzenia niewiele...

Posłowie PPS-u wykazali nawet tak wielkie zainteresowanie, że na długo przed końcem dyskusji zabrakło ich na sali.

Zdawaloby się — rzecz normalna, zjawisko stare, każdy zgóry wiedział, że tak będzie; czy warto ten temat poruszać?

A jednak, jak się okazuje, trzeba.

Oto bowiem w końcu dyskusji zabrał głos minister Opieki Społecznej — i nie posłowie opozycji, ale on właśnie poddał krytyce działalność szeregu instytucji z jego pracami związanych. Mówił szczerze, podkreślił szereg zaniedbań i szereg błędów, które winny być naprawione. Zdawaloby się, że i tu postąpiono jak trzeba. Aliści rodzą się wątpliwości. Bo cóż się dzieje? Opozycja chwytła się, jak koła ratunkowego przemówienia ministra i wszystkie jego spostrzeżenia, zmierzające do naprawy zamienia w własny pieniądz. Nie umiała ani popracować, ani pomyśleć, żeby się zdobyć na sensowną krytykę — więc, niby manę z nieba podnosi spadłe na nią nieoczekiwanie uwagi człowieka, co sam, stojąc przy warsztacie, widzi warsztatu tego niedomagania. Opozycja w Polsce jest tak leniwa, że nawet w rzeczowej krytyce agend rządowych daje się zastępować ministrom Rzplitej.

Nie jest to zjawisko, mogące budzić szacunek do sił umysłowych mężów opozycji. Ale metoda wyzyskania słów ministra opieki musi budzić wstręt. Jest bowiem podawany i poprostu nieprzyzwolony. Bo przeczytacie tylko o tem przemówieniu artykuły „Robotnika” i „Gazety Warszawskiej”, pełne niedorzecznych przekręceń, złośliwie wyrzucanych cytów, umyślnych przemilczeń. Czy więc Minister nie ułatwił w ten sposób opozycji jej ponurej praktyki pomniejszania każdej pracy twórczej i każdego wysiłku w budownictwie Państwa? Toć przecie nie napisze ani „Robotnik” ani „Gazeta Warszawska” o tem, że mówią o Funduszu Pracy, wykaże Minister jak duże zasługi ma ta dopiero rok doświadczenia posiadająca instytucja. Toć przecie ani „Robotnik” ani „Gazeta Warszawska” nie poda do wiadomości swoich czytelników, że dzięki Funduszowi Pracy i zabiegom Rządu w roku sprawozdawczym zatrudniono około 130.000 bezrobotnych — natomiast każde słowo krytyki wyolbrzymi, dla swoich celów spreparuje.

Czy zatem szczerze i w obliczu przeciwnika poprowadzona krytyka instytucji i organizacji, za które my ponosimy odpowiedzialność a przez nas samych dokonywana — ma w Polsce rację bytu i winna być stosowana?

Na marginesie przemówienia Ministra Opieki Społecznej i reakcji na to przemówienie prasy opozycyjnej — taka oto wątpliwość nasunąć się musi. Rozstrzygamy ją jednak poprostu:

Jesteśmy w Polsce jedynym obozem odpowiedzialnym i zbyt silnym na to, aby niewybredne praktyki prasy opozycyjnej mogły nam zaciemnić wartość i potrzebę zdrowej samokrytyki.

Niech się cieszą mężowie opozycji, że nie tylko rządzą, ale i za nich wskazujemy sobie sami nasze błędy.

Leniuch zawsze raduje się, gdy ktoś jego robotę wykonał. Raduje się — do czasu.

Katastrofa kolejowa w Niemczech

W sobotę, 22 bm., o godz. 9.20 na jednotorowej linii kolejowej w pobliżu Murrhardt pociąg osobowy, idący z Hesselthal do Stuttgartu, zderzył się z dodatkowym pociągiem osobowym, idącym ze Stuttgartu do Norymbergi. Jak dotychczas ustalono, trzy osoby poniosły śmierć na miejscu, cztery są ciężko ranne, wiele odniosło lżejsze obrażenia.

Francja dodaje 800 milionów na materiały wojenne

Senat francuski uchwalił większością 276 głosów przeciwko 10 projekt ustawy o kredytach wyjątkowych dla rządu w sumie 800 milionów franków na materiały wojenne.

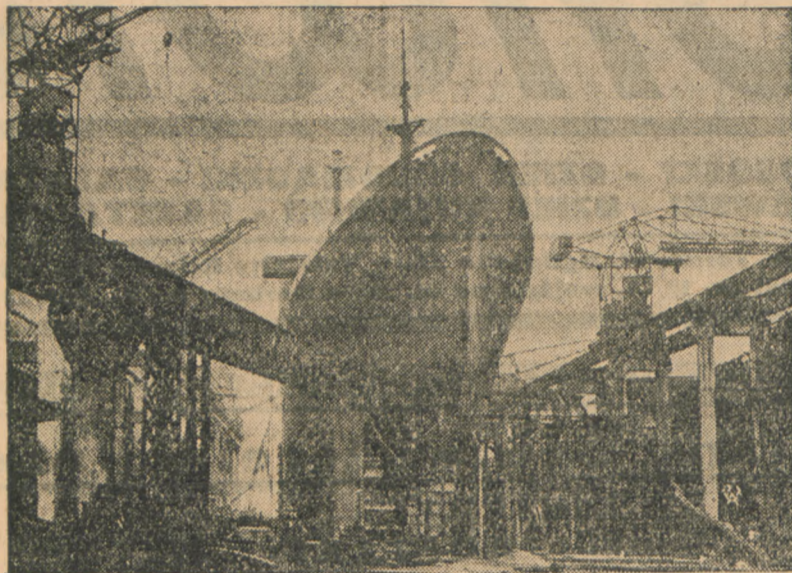
Echa spuszczenia na wodę transatlantyku „Piłsudski”

Jak już podawaliśmy, w dniu 19 bm. odbyło się w stoczni włoskiej w Monfalcone spuszczenie na wodę wielkiego polskiego statku transatlantyckiego „Piłsudski”.

Zjednoczone stocznie adriatyckie

szej Eksceleencji wyrazi hołdu, życząc największego powodzenia Państwu Polskiemu na morzu.”

„Pan Marszałek Piłsudski, Belweder. Statek motorowy „Piłsudski”, noszący imię sławnego bohatera szlachetnego

Na zdjęciu — kadłub M/S „Piłsudski” w stoczni w Monfalcone.

(Cantieri Riniti Adriatico), nadesłały z okazji następujące depeze:

„Do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Przy entuzjastycznej manifestacji przyjaźni włosko - polskiej był dzisiaj wodowany z Monfalcone statek motorowy „Piłsudski”. Składamy Wa-

Narodu Polskiego, spłynął dzisiaj szczęśliwie na morze w Monfalcone. Składamy Waszej Eksceleencji pełne uszanowania powitanie, życząc największego powodzenia marynarce polskiej.”

„Na ręce Ministra Przemysłu i Handlu H. Floyar-Rajchmana. Mamy za-

szczyt zakomunikować Waszej Eksceleencji, że dzisiaj rano wodował szczęśliwie w Monfalcone motorowiec „Piłsudski” w obecności wyższych władz polskich i włoskich. Składamy Waszej Eksceleencji najlepsze podziękowanie za szczere uczucie przyjaźni, przejawione w powierzeniu nam zamówienia, i przesyłamy pełne uszanowania pozdrowienia.”

„Na ręce Ministra Komunikacji M. Butkiewicza. Mamy zaszczyt zakomunikować Waszej Eksceleencji, że dzisiaj rano wodował szczęśliwie w Monfalcone statek motorowy „Piłsudski” w obecności wyższych władz polskich i włoskich. Prosimy przyjąć nasze podziękowanie za cenną i szczerą współpracę oraz nasze wyrazy szacunku.”

Poza tem nadesłane zostały depeze pod adresem linii „Gdynia — Ameryka”, konsula R. P. w Tryjeście p. Dygata itd.

Wszystkie te depeze podpisane są przez Zjednoczone Stocznie Adriatyckie (Cantieri-Riuniti Adriatico).

Szkolnictwo polskie w Brazylii

Celem dostarczenia tutejszemu szkolnictwu zastępu wykwalifikowanych sił nauczycielskich (polskich) w stopniu wymaganym przez ustawy brazylijskie, a przytem przygotowanych do pracy społecznej, rozpoczął się w grudniu br. wakacyjny kurs dla nauczycieli szkół polskich w Brazylii. Ponadto uruchomiony zostanie w tym roku roczny kurs uzupełniający dla nauczycieli pracujących w kolonjach polskich.

Robotnicy belgijscy i francuscy radzą o losie — cudzoziemskich

Z inicjatywą przywódcy socjalistów belgijskich Vanderveldego oraz deputowanego Salengro burmistrza miasta Lille ma się odbyć wkrótce w Paryżu wspólna konferencja organizacji robotniczych Francji i Belgii w sprawie robotników cudzoziemskich.

Wybuch gazu w Bytomiu

W sobotę, 22 bm. około godz. 7 rano w zakładach gazowych nastąpił niezwykle silny wybuch, który zburzył kilka budynków fabrycznych. Wskutek detonacji w okolicznych domach wypadły wszystkie szyby. Jak dotychczas zdolało ustalić, ofiar w ludziach niema, natomiast straty materialne są znaczne.

5 wyroków śmierci w ZSRR.

Niemieckie biuro informacyjne donosi z Moskwy: sąd w Iwanowo — Wozniesienuku skazał 5 urzędników trustu żywnościowego na karę śmierci przez rozstrzelanie za spekulację i działanie na szkodę państwa.

W kilku wierszach

Zakaz rozpowszechniania trzech znanych dzienników szwajcarskich: „NEUE ZÜRCHER ZTG”, „BASEL-NATIONAL ZTG” i „BUND” na obszarze Rzeczypospolitej został przedłużony na czas nieograniczony.

Fachowa prasa czeska donosi, że z 336 tysięcy funkcjonariuszów państwowych w CZECHOSŁOWACJI połowa ma obciążone pensje, a 80 proc. urzędników jest zadłużonych. Według obliczeń do odwołania urzędników państwowych w Czechosłowacji byłoby trzeba 3 miliardów K. cz.

Holenderskie Królewskie Linie Lotnicze projektują ROZSZERZENIE LINII LOTNICZYCH do Afryki, Hiszpanii i Włoch. Projekt ten obejmuje organizację bezpośrednich lotów z lotniska pod Amsterdamem w Schiphol w ciągu jednego dnia do Algieru, Tunisu, Madrytu i Medjolanu. Oprócz tego uruchomione zostało połączenie z Londynem 6 razy dziennie, a z Paryżem 4 razy dziennie.

Zła przemiana materji

jest często przyczyną wielu chorób (kamienie żółciowe, artretyzm, ischias, choroby skóry). Ziola „Cholekinaza” H. Niemojewskiego systematycznie i energicznie wzmaga czynność wątroby i wydzielają w ten sposób szkodliwe poboczne produkty przemiany materji, uniemożliwiając równocześnie zaleganie ich w organizmie. Skład Główny, Warszawa, Nowy Świat 5, oraz Apteki i Składy apteczne. Żądać bezpłatnych broszur.

Za bohaterów poległych pod Łowczówkiem

W sobotę, 22 bm. jako w 20 rocznicę bitwy, stoczony pod Łowczówkiem przez Pierwszą Brygadę Legionów, zostało odprawione w kościele garnizonowym nabożeństwo żałobne za poległych w tej bitwie legionistów.

Nabożeństwo odprawił w asyście duchowieństwa ks. biskup połowy W. P. Gawlina. Kazanie, poświęcone wspomnieniom z tej bitwy, wygłosił ks. Mauersberger.

Na nabożeństwie obecni byli prezes Najwyższego Trybunału Administracyj-

nego dr. Helczyński, generalicja z inspektorem armji gen. dyw. Sosnkowskim i gen. dyw. Rydzem-Śmigłym, korpus oficerski oraz rzesze wiernych.

Przed symbolicznym katafalkiem ustawili się poczty sztandarowe Związku Legionistów i P. O. W.

Po nabożeństwie uczestnicy bitwy pod Łowczówkiem złożyli wieniec na grobie Nieznanego Żołnierza. Podczas składania wieńca orkiestra 33 p. p. odegrała hymn Narodowy.

„Dom Młodzieży Polskiej” powstaje w Paranie

Rząd Stanowy Parany (Brazylja), dzięki przychylnemu stanowisku Prezydenta Stanu Manoela Ribasa, przyznał Centralnemu Związkowi Polaków na własność teren pod budowę przyszłego „Dому Młodzieży Polskiej” położony

przy ul. „Avenida Vincente Machado” o powierzchni około 27×90 m. przyczyniając się tym sposobem do usprawnienia działalności społecznej i kulturalnej Związku w akcji pomocy dla tej młodzieży pochodzenia Polskiego.

65 ofiar gazów trujących

Tajemniczy wypadek pod Berlinem

„Prager Tagblatt” przynosi z Berlina wiadomość o katastrofie jednej z fabryk chemicznych w pobliżu miejscowości Erkner pod Berlinem. Pismo donosi, że wskutek nieszczelności jednego z rezerwuarów wydobył się z niego gaz trujący, który spowodował masowe zatrucie

załogi fabrycznej. 65 robotników ciężko zatrutych odwieziono do szpitala. Dotychczas umarło 18, stan pozostałych jest bardzo ciężki. Według „Prager Tagblattu” prasa niemiecka nie publikowała tej wiadomości.

Nieprzejrzana mgła w Anglii

uniemożliwia wszelką komunikację

Wskutek gęstej mgły u ujścia Tamizy ruch statków w porcie londyńskim całkowicie zamarł. Nad szeregiem miejscowości południowo - wschodniej Anglii unoszą się nieprzejrzane tumany mgły, tak, że pole widzenia nie sięga dalej jak na 3 do 4-ch metrów. W Londynie ruch

przedsięwzięty ucierpiał również wskutek mgły, gdyż nader ożywiony w tym czasie ruch uliczny nie może się odbywać normalnie. W nocy mgła nad miastem była tak gęsta, że autobusy posuwały się krok za krokiem, przyczem na przodzie umieszczano pochodnie.

Nowe przepisy paszportowe dla osób zamierzających wstąpić do Legji Cudzoziemskiej

Ostatnio zdarzało się dość często, że osoby, zamierzające rzekomo wstąpić do Legji Cudzoziemskiej, które otrzymały odpowiednio zezwolenia polskich władz i uzyskały bezpłatny paszport zagraniczny na wyjazd do Francji, nie zgłaszały się wogóle do francuskich wojskowych biur rekrutacyjnych, lub też nie zostały przyjęte do Legji ze względu na wiek, wady fizyczne, czy też z innych powodów. Osoby te nie mogąc znaleźć pracy zagranicą stawały się ciężarem dla polskich placówek konsularnych.

Aby położyć kres temu niepożądanemu stanowi rzeczy, Min. Spraw Wewnętrznych poleciło powiatowym władzom administra-

cyjnym, aby przed wydaniem paszportu żądały od osób, zamierzających wstąpić do Legji Cudzoziemskiej zaświadczenia lekarza urzędowego, stwierdzającego fizyczną zdolność do ciężkiej służby wojskowej. Władze te mają również ustalić, czy starający się o paszport zamierza istotnie wstąpić do Legji Cudzoziemskiej, czy też chce tylko pod tym pretekstem uzyskać paszport zagraniczny, — jak również stwierdzić, czy zapewnił w sposób dostateczny zaopatrzenie i opiekę osobom, pozostającym na jego utrzymaniu. Poza tem paszporty te mają być odmawiane z reguły osobom, które przekroczyły czterdziesty rok życia.

Niema Świąt bez

ŚMIETANKI POMORSKIEJ —

KOZŁAKA — KARMELU

POMORSKIEGO

10108

Amnestja gwiazdkowa w Austrii

objęła także uczestników rewolucji lutowej

Wiedeń, 24. 12. (Pat). Prezydent związkowy Miklas ogłosił dziś amnestję. Dotyczy ona przestępców politycznych i na jej podstawie wstrzymano dochodzenia karne przeciwko przeszło 2.000 osób, które brały mniejszy udział w rewolucji lutowej. Do Nowego Roku mają być wstrzymane dochodzenia przeciwko jeszcze kilku tysiącom osób, które brały udział w rewolucji. Poza tem ogłoszono podobnie jak co roku t. zw. amnestję gwiazdkową. Poraz pierwszy obejmuje ona również przestępców politycznych. Na mocy tej amnestji przestępcom politycznym, którzy odsiedzieli połowę kary i zachowywali się w więzieniu poprawnie darowano resztę kary. Z amnestji tej skorzystało około 300 osób, wśród których 170 skazańców politycznych, z tego 93 skazanych za udział w rewolucji lutowej i 77 za udział w rewolucji lipcowej. W obozie koncentracyjnym w Wellersdorf przebywa jeszcze 740 osób. Zarówno dzisiejsza amnestja jak

i sobotnie uwolnienie kilkuset osób, internowanych w obozie w Wellersdorf wywołało duże wrażenie w opinii publicznej. Rząd spodziewa się, że zarząd. jego przyczynią się do uspokojenia umysłów w Austrii. Komunikat urzędowy, donosząc o zwolnieniach, zapowiada jednak bezwzględne kroki przeciwko tym żywiołom, któreby usiłowały wszcząć w Austrii nowe niepokoje.

Przygnębienie i rozczarowanie wśród emigrantów austriackich w Niemczech

Wiedeń 24. 12. (Pat). „Reichspost“ podaje, że austriacy emigranci przewiezieni z Jugosławii do Niemiec zostali umieszczeni w wirtemburskim obozie koncentracyjnym w Solz. Internowanym tam nie wolno opuszczać obozu bez pozwolenia. Wśród emigrantów panuje przygnębienie i rozczarowanie z powo-

Sytuacja gospodarcza Niemiec

Rok 1935 pod znakiem „ersatzów“

Berlin 24. 12. (Pat). Ogłoszone dziś sprawozdanie berlińskiej izby przemysłu i handlu za rok 1934 podkreśla, że rząd narodowo-socjalistyczny trwa przy zasadzie wotnego gospodarstwa, nie mniej jednak pewne jego zarządzenia miały w roku bieżącym charakter reglamentacyjny. Wspominając o akcji przeciwko bezrobociu, sprawozdanie stawia na pierwszym miejscu przemysł ja-

ko tę dziedzinę, która dzięki zarządzeniom rządu ujawniła wzrost zatrudnienia. Konjunktura polepszyła się najbardziej w tych przemysłach, które korzystały najwięcej z poparcia rządu. Co do roku 1935, to stawianie horoskopów według sprawozdania jest trudniejsze niż dotychczas. O nowym planie dr. Schachta sprawozdanie mówi, jako o „bronii ochronnej“, ograniczającej i zacieśniającej wolną działalność gospodarczą i mającej pozatem charakter prowizoryczny. W ten sposób gospodarstwo niemieckie znalazło się w stanie równowagi chwilowej wobec czego przyszedł rok gospodarczy wydawać się może rokiem przejściowym. Bez względu na to, że rok ten przyniesie Niemcom większą swobodę w handlu światowym, czy też w ograniczeniu rynku wewnętrznego Niemcy liczyć się muszą z przymusem daleko idącym zastąpienia obcych surowców przez namiastkę krajową.

3 wyroki śmierci na zamachowców austriackich

Wiedeń 24. 12. (PAT). Trybunał w Gracu skazał na śmierć przez powieszenie trzech narodowych socjalistów za dokonanie zamachów bombowych. 4 innych oskarżonych otrzymało wyrok od 6 do 10 lat ciężkich robót.

Nie zdążą na wigilię

8 statków z Ameryki spóźnia się wskutek burzy

London 24. 12. (Tel. wł.). Na Oceanie Atlantyckim panuje znowu sztormowa pogoda. Liczne statki walczą ciężko z burzą. Ośmiem wielkich transatlantyków, płynących z Nowego Jorku do Europy, podaje przez radio, że przybędą do portów europejskich z opóźnieniem.

20 groszy za przewóz listu do Australii

Reorganizacja angielskich linii lotniczych

London, 24. 12. (tel. wł.). Angielskie ministerstwo lotnictwa opracowało obszerny plan rozbudowy komunikacji lotniczej pomiędzy poszczególnymi częściami imperjum brytyjskiego. Ostatnio w Izbie Gmin podsekretarz stanu w ministerstwie lotnictwa, sir Philipp Sassoon, wygłosił interesujące przemówienie na ten temat. Głównymi wytycznymi przy reorganizacji lotnictwa komunikacyjnego są: 1) wydane poprawienie dotychczasowych rozkładów lotów pomiędzy poszczególnymi częściami imperjum, 2) stworzenie sieci krótszych, dobiegowych linii lotniczych i 3) przesyłanie całej ważniejszej poczty do poszczególnych krajów imperjum drogą powietrzną. Rewizja dotychczasowych rozkładów lotów przyniesie bardzo znaczne skrócenie czasu podróży. M. in. prze lot z Londynu do Indji Brytyjskich trwać będzie trochę więcej niż dwie doby, do Afryki Wschodniej dwa i pół dnia, do Kapsztadu cztery dni, to samo do Singapora, a do Australii siedem dni. Do Indji samoloty odlatywać będą 4 albo nawet 5 razy w tygodniu, do Singapora 3 razy, a do Południowej Afryki i do Australii 2 razy na tydzień. Porto pocztowe za przewóz listów samolotami będzie niezwykle niskie. Przesyłka listu z Londynu do Australii pocztą lotniczą kosztować będzie przy przeliczeniu na polskie pieniądze zaledwie około 20 groszy.

Kłopoty z wieżą Eiffla

Paryż, 24. 12. (Tel. wł.). Zarząd słynnej wieży Eiffla w Paryżu boryka się z dużymi kłopotami finansowymi. Bilans przedsięwzięcia od szeregu lat zamykane są poważnym deficytem. Ostatnio sytuacja jeszcze się pogorszyła, gdyż w związku z trudnościami, w jakich znalazła się znana fabryka samochodów „Citroen“, została zlikwidowana wielka reklama świetlna tej fabryki na wieży Eiffla.

Bankructwo Citroena

Paryż, 24. 12. (Pat). Według „Le Matin“ bilans zakładów Citroena według stanu z dn. 30 września br. był następujący: pasywa wynosiły 2.143.509.615 franków, zaś aktywa 1.944.968.190 fr. Jak wynika z tych liczb deficyt wynosi według prowizorycznych danych przeszło 139 milionów franków. — była aż podwójna zmiana „wskazana“, —

Desperacki czyn 12-letniego chłopca

Wczoraj wydarzył się w Gdyni wstrząsający wypadek samobójstwa, które usiłował popełnić mały chłopiec.

Wózny Szkoły Powszechnej przy ul. Leśnej Danycewicz nastraszył swojego 12-letniego syna Stanisława, że sprawi mu baty za złe świadectwo, jakie małe otrzymał w szkole. Chłopiec tak dalece przejął się tą groźbą, że wyjął ojcu z szuflady bronię i strzelił sobie w pierś. Kula przebiła chłopcu klatkę piersiową na wylot.

Dzięki natychmiastowej pomocy lekarskiej uda się — być może — utrzymać go przy życiu.

Ambitny chłopiec został odstawiony do szpitala SS. Miłosierdzia w stanie bardzo groźnym.

Jak nas lekarz szpitala informuje, stan chorego uległ dzisiejszej nocy nieznacznej poprawie i o ile nie nastąpią komplikacje, może uda się małego desperata uratować.

Pragnąc, żeby szerokie koła naszych Czytelników nie tylko w Toruniu ale i na prowincji otrzymać mogły na czas, a więc już na dzień wigilijny nasz numer świąteczny, wydaliśmy go wcześniej na niedzielę w zwiększonej objętości.

Czuąc się jednak w obowiązku niepozostawiania Czytelników naszych przez czas dłuższy bez informacji, wydajemy jeszcze niniejszy numer w zmniejszonej objętości, zawiadamiając równocześnie, że następne wydanie nasze poświęcone ukaże się w czwartek, 27 grudnia br.

Wreszcie jeszcze raz wszystkim Prenumeratorom, Czytelnikom i Sympatykom naszego wydawnictwa oraz ich rodzinom składamy serdeczne życzenia

WESÓLYCH ŚWIĄT!

REDAKCJA I ADMINISTRACJA

Sport i Kultura Fizyczna

Parodia hokeju

Tragiczny finał meczu Gdańsk — Śląsk

Katowice, 24. 12. (PAT). W sobotę rozegrano w Katowicach na sztucznym torze mecz hokejowy Gdańsk—Śląsk. Zwyciężyła drużyna śląska w stosunku 14:1. Mecz był raczej parodią hokeju, gdyż gracze gdańscy wystąpili bez odpowiedniego ekwipunku sportowego i wykazali

pełną nieznajomość gry hokejowej. Mecz zakończył się tragicznie, gdyż dwaj gracze gdańscy ulegli poważnym kontuzjom. Jeden doznał wstrząsu mózgu, drugi złamania nogi. Oba poszkodowanych odwieziono do szpitala. Mecz przerwano w drugiej tercji.

13-letnia mistrzyni łyżew

Rewelacja Katowic

Katowice 24. 12. (PAT). W niedzielę na sztucznym torze lodowym w Katowicach odbyły się mistrzostwa Śląskiego Towarzystwa Łyżwiarstwa w jeździe figurowej na lodzie. Rewelacją zawodów była 13-letnia Szeibertówna, która w tych dniach powróciła do kraju z Anglii. Zawodniczka ta by-

ła wręcz bezkonkurencyjna i zajęła bezapelacyjnie pierwsze miejsce przed Prajsówną i Czorówną. Popowiczowa, mistrzyni Śląskiego Tow. Łyżw. i mistrzyni Polski w zawodach udziału nie wzięła. W konkurencji panów zwyciężyła Grobert. Drugie miejsce zajął Sojka a trzecie Breslauer I.

Triumfy pływackie Polaków w Zabrze

Katowice 24. 12. (PAT). W Zabrzu na Śląsku Opolskim odbyły się zawody pływackie w hali krytej z udziałem pływaków E. K. S. z Katowic. Pływacy katowicki odnieśli w zawodach szereg sukcesów m. in. ustalili dwa nowe rekordy w sztafetach, mianowicie 4 razy 100 m. stylem dowolnym. EKS. zajął pierwsze miejsce w czasie 3 min. 31

sek., poprawiając rekord polski o 4 sek. Drugi rekord ustaliła również drużyna EKS w sztafecie 10 razy 50 m. crawl. W czasie 5 min. 4 sek. W tej sztafecie Katowiczanie pobili rekord polski o 10 sek. EKS. odniósł również zwycięstwo w meczu piłki wodnej, zwyciężając mistrza Śląska Opolskiego Friesen 6:4.

Setny mecz Zamory

Madryt 24. 12. (PAT). W Madrycie odbyła się uroczystość setnego meczu reprezentacyjnego słynnego bramkarza hiszpańskiego Zamory. Z tej okazji reprezentac. 11-ka hiszpańska z Zamorą w bramce rozegrała mecz z kombinowanym zespołem węgierskim Bockskai Ujpest, wygrywając łatwo w stosunku 6:1. Publiczność przyjmowała Za-

more z okazji jubileuszu wprost entuzjastycznie. Przed meczem Zamora w uznaniu swoich zasług sportowych otrzymał z rąk prezydenta republiki hiszpańskiej, który nosi to samo nazwisko, co słynny bramkarz zaszczytny tytuł „rycerza“. Nadanie tego tytułu odbyło się według tradycyjnego obyczaju pasowania na rycerza.

Dramat na wyspie japońskiej

Zamordowanie 4 misjonarzy

London 24. 12. (PAT). Otrzymało tu wiadomość z Tokio, że mieszkańcy wyspy Amiamoszima, położonej w odległości 150 km. na południe od wyspy Kiusiu zaatakowali przed kilku dniami członków misji katolickiej, istniejącej tam od wielu lat. Napastnicy zamordowali czterech księży francuskich, 12 pozostałym misjonarzom u-

Gaz w Warszawie tanieje

A kiedy na Pomorzu?

Warszawa, 24. 12. (Pat). W związku z obniżką cen węgla zarząd miejski m. Warszawy postanowił, począwszy od dn. 1 stycznia 1935 r., obniżyć cenę gazu. Odpowiednie obniżenia są przeprowadzane i po ukończeniu ich zostanie podana do wiadomości publicznej wysokość obniżonych cen gazu.

Jeziora wileńskie zamrzły

Wskutek ostatniego spadku temperatury w północnej części Wileńszczyzny zamrzły wszystkie niemal jeziora. Na Dźwinie ukazała się kra.

Kalbarczyk bije rekordy Polski na zawodach w Wiedniu

Wiedeń, 24. 12. (Pat). W Wiedniu odbyły się wewnętrzne zawody w jeździe szybkiej na lodzie Wiener Eislauf-Verein'u. W zawodach wziął poza konkursem udział najlepszy polski zawodnik Janusz Kalbarczyk. Start Kalbarczyka wykazał, że po miesięcznym treningu na sztucznym lodowisku w Wiedniu mistrz Polski doszedł do szczytowej formy, czego dowodem jest ustanowienie na wzmiankowanych zawodach dwóch nowych rekordów Polski, mianowicie w biegu na 500 metrów Kalbarczyk uzyskał czas 48 sek., tj. o 1,6 sek. lepszy od dotychczasowego rekordu Polski, a w biegu na 1500 metrów 2 min. 34,2 sek., tj. o 3 sek. lepszy od dotychczasowego rekordu.

Mecz hokejowy Oxford — Riessersee

Berlin, 24. 12. (Pat). Na stadionie lodowym olimpijskim w Garnisch Partenkirchen rozegrano mecz hokejowy między drużyną angielskiego Uniwersytetu Oxford i Riessersee. Łatwo zwyciężyła drużyna bawarska w stosunku 5:1.

Zgon b. mistrza boksu

Nowy Jork, 24. 12. (Pat). Były mistrz świata w boksie wagi piórkowej Amerykanin Rosenblatt zmarł w Nowym Jorku w czasie operacji pod narkozą.

7.117 nieszczęśliwych wypadków na boiskach niemieckich

Berlin 24. 12. (PAT). W roku 1934 zarejestrowano w Niemczech 7.117 nieszczęśliwych wypadków na boiskach piłkarskich. Ponieważ w tym roku było ogółem 50 dni rozgrywek piłkarskich, przeto na każdy dzień przypada 142 wypadki. Należy jednak wziąć pod uwagę, że w Niemczech na jeden dzień rozgrywek wypada około 20.000 meczów przy udziale pół miliona graczy.

W sprawie kiniarzy zapadł wyrok skazujący

Cztery dni trwała w Sądzie Okręgowym toruńskim emocjonująca szerokie sfery mieszkańców nie tylko Torunia, ale całego Pomorza, sprawa o nadużycia w kinach toruńskich. Wyrok, ogłoszony w sobotę po południu, będzie smutnym, bo dotkliwym fizycznie i moralnie, ostrzeżeniem dla wielu na przyszłość.

Po wyłączeniu ze sprawy oskarżonej Kitkowskiej, jako chorej, stanęło przed Sądem 9 właścicieli kin, kierowników, osób z pośród personelu oraz dwóch urzędników Magistratu m. Torunia.

Nadużycia, popełniane w okresie od r. 1927 do 1930, polegały na tym, że w kinach sprzedawane były bilety osteplowane podrobioną pieczęcią Magistratu, bądź też autentyczne, poprostu skradzione w Magistracie.

Oskarżał prokurator Marski. Obronę wnosili — za Dworzkowskim, Czajkowską, Kochową i Wankem adwokat Przysięcki; za Kosidowskim adw. J. Wiśniewski, za Makowiakiem — adw. Nikiński.

W sobotę, 22 bm. po południu Sąd na podstawie zeznań powołanych do sprawy przeszło 50 świadków, uznaje winę przekroczenia przez oskarżonych §§ 135, 166, 183 i 283, i

skazali:

Władysława Dworzkowskiego na 3 lata więzienia zaliczeniem aresztu śledczego i 2000 zł grzywny oraz poniesienie kosztów sądowych w kwocie 360 zł;

Franciszka Wamke na 2 lata więzienia oraz pozbawienie praw honorowych i obywatelskich na przeciąg lat 8.

Stanisław Czajkowską na 1 i pół roku więzienia z zawieszeniem wykonania kary na lat 5;

Włodzimierza Ruszkowskiego na 1 i pół roku więzienia z zawieszeniem kary na 5 lat;

Z Gdańska do Zakopanego na Boże Narodzenie

Dyrekcja Kolei Państwowych w Toruniu zorganizowała na okres świąt wycieczkę z Gdańska do Zakopanego. W wycieczce weźmie udział ponad 200 sportowców gdańszczan, jak również obywatele Rzeszy Niemieckiej, Anglii i Szwedzi. Ministerstwo Komunikacji przeznaczyło dla wycieczkowiczów specjalny nowozbudowany pociąg turystyczny z 240 miejscami miękkimi do leżenia, z wagonem restauracyjnym, dancinowym i kąpielowym.

Jak się dowiadujemy, Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Katowicach organizuje podobną wycieczkę turystów z niemieckiego Górnego Śląska do Zakopanego na Sylwestra.

Jak postępować przy przeziębieniu

Wilgotne i zimne powietrze daleko bardziej sprzyja przeziębieniu aniżeli mroźna lecz sucha pogoda. Z tego też powodu w obecnej słotnej porze zaziębienia zdarzają się wyjątkowo często. Nawet ciepła odzież niezawsze nas dostatecznie zabezpiecza. To też gdy tylko zauważymy pierwsze objawy niepokojące jak: ocieżalność, bóle członków i głowy, lekka gorączka i katar, należy zaraz położyć się do łóżka i do nadejścia lekarza zażywać znany środek domowy t. zn. tabletki Aspiryny. W ten sposób można się zabezpieczyć od poważnej choroby i skrócić okres każdego kataru.

Ilość radiosłuchaczy wzrasta

Radio przestało być luksusem. Staje się ono coraz bardziej artykułem codziennej potrzeby, jak elektryczność, gaz lub telefon. Pod wpływem propagandy, prowadzonej przez Polskie Radio i przez większe fabryki radiowe, publiczność coraz więcej interesuje się radiem i coraz więcej ludzi odczuwa potrzebę korzystania z dobrodziejstw tego naprawdę największego wynalazku naszych czasów.

Do propagandy radia przyczyniło się niewątpliwie powodzenie najnowszego odbiornika Philipsa typ 33A. Powodzenie tego odbiornika można naprawdę nazwać rekordem, gdyż Zakłady Philips pomimo znacznego rozszerzenia produkcji z trudem nadążają za wykonywaniem zamówień.

Wandę Olę Kochową na 1 i pół roku więzienia z zawieszeniem wykonania kary na 5 lat i 1000 zł grzywny oraz poniesienie kosztów sądowych w kwocie 180 złotych;

Jana Dzikowskiego na 8 miesięcy więzienia z zawieszeniem kary na 3 lata;

Bronona Kosidowskiego na 10 miesięcy więzienia z zawieszeniem kary na 4 lata;

Amelję Jettkównę i Stanisława Makowiaka Sąd uniewinnił.

WYDAWNICTWO PORADNIK dla CHORYCH i ZDROWYCH POZNAŃ, Skrytka pocztowa 373.

zawiadamia, że wyszedł już numer trzeci miesięcznika „Poradnika dla Chorych i Zdrowych” i otrzymać go można bezpłatnie w aptekach, lub po wpłaceniu 20 groszy na P. K. O. 205.834 wprost z wydawnictwa. 10166

Zgórą półtora miliona złotych zebrano na flotę wojenną

Zbiórka na Fundusz Obrony Morskiej osiągnęła w dniu 1 grudnia r. b. kwotę 1.576.690,— zł. Rezultat dziesięciomiesięcznej akcji Ligi Morskiej i Kolonjalnej świadczy o zrozumieniu doniosłości budowy polskiej floty wojennej przez ogół społeczeństwa. Zbiórka ta trwa nadal i w odróżnieniu od innych zbiórek, ma charakter stały. Oparta jest ona na zasadzie dobrowolnego i stałego opodatkowania się obywateli na ten cel. Podnieść

należy, że cała zebrana suma, bez żadnych potrąceń na koszty organizacji i propagandy zbiórki przeznaczona będzie w przyszłości na budowę okrętów wojennych. W stosunku do wyznaczonych kontryngentów zbiórki na r. 1934 przoduje województwo poleskie, które zebrało 40 proc. prelimitowanych sum, a za niem województwo wołyńskie (20 proc.) i śląskie (22 proc.).

Wybory sołtysów i podsoltysów na Pomorzu nowem zwycięstwem BBWR.

Ostatnio we wszystkich powiatach województwa pomorskiego z wyjątkiem powiatów kościerskiego i wąbrzeskiego odbyły się wybory sołtysów i podsoltysów w gromadach nieposiadających rad gromadzkich. W powiecie kościerskim wybory wyznaczono na dzień 28 grudnia, w powiecie wąbrzeskim zaś nie odbędą się one wogóle, gdyż powiat ten nie posiada gromad bez rad.

Ogółem wybory odbyły się w 144 gromadach, przyczem wyniki ich przedsta-

wiają się następująco (z jednej gromady brak wiadomości):

Sołtysi — B. B. W. R. 83, sympatycy BBWR 18, Stronictwo Narodowe 13, N. P. R. 1, PPSCKW 1, Stronictwo Ludowe 1, bezpartyjni 18, Niemcy 8.

Podsoltysi — BBWR 70, sympatycy BBWR 21, Str. Nar. 19, NPR 4, Stron. Ludowe 2, bezpartyjni 17, Niemcy 10.

W 15 gromadach wybory odbędą się w terminie późniejszym

Aresztowanie na sali sądowej Sensacyjny zwrot w procesie Hybichowa w Gdyni

W procesie rzeczoznawcy przy Izbie Przemysłowo-Handlowej w Gdyni Hybichowa, który — jak wiadomo — wystąpił na drogę sądową przeciwko swym b. podwładnym kontrolerom portowym, skarżąc ich o oszczerstwo, niespodziewanie nastąpiła zmiana.

Hybichow na polecenie prokuratury Sądu Okręgowego w Gdyni został w ub. sobotę aresztowany i odstawiony do wię-

zienia w Wejherowie.

Raptowna zmiana roli Hybichowa, który z oskarżyciela stał się oskarżonym i to na samym początku przewodu sądowego, wywołała w sferach portowych Gdyni duże poruszenie i liczne komentarze.

Rozprawa przeciwko kontrolerom została onegdaj odroczone do dn. 17 bm.

Na kolei musi być porządek!

Nowe przepisy o zachowaniu porządku na liniach kolejowych

Ogłoszono urzędowo rozporządzenie ministra komunikacji, wydane w porozumieniu z ministrem spraw wewnętrznych o przestrzeganiu porządku na kolejach. Rozporządzenie to normuje szczegółowo przepisy o zachowaniu porządku na torach kolejowych, przejazdach strzeżonych i nie-

strzeżonych, na stacjach kolejowych, w lokalach stacyjnych i w wagonach kolejowych. Poza ten rozporządzenie wymienia szczegółowo organy ochrony kolei i zawiera postanowienia karne za nieprzestrzeganie obowiązujących przepisów.

Nadużycia wśród kolejarzy w Łowiczu Szczegóły śledztwa

Śledztwo w sprawie wykrytych nadużyć na kolei na odcinku drogowym Warszawa — Kutno prowadzone jest pod kierunkiem prokuratora Wrzeszcza z Warszawy przy współudziale specjalnej komisji ministerjalnej. Jak stwierdzono, nadużycia te ześrodkowywały się w obrębie Łowicza.

Nadużycia, polegające głównie na nielegalnej sprzedaży szyn i podkładów, a częściowo i innych materiałów, były uprawiane od 5 lat.

Uwagę zwróciło posiadanie przez niektórych funkcjonariuszów majątków, co wydało się podejrzanym. I tak więc funkcjonariusze, którzy byli w zmwowie z nieuczciwymi kupcami nabywającymi u nich materiały kolejowe, posiadali nieruchomości, a np. jeden z funkcjonariuszy kolejowych, na którego koncie w jednej z instytucji kredytowych znaleziono 50.000 zł., nabył niedawno w Warszawie na licytacji kamienicę.

W toku śledztwa stwierdzono, że przez tak długi czas istniała możliwość uprawiania nadużyć, ponieważ członkowie inspekcji, przybywający na kontrolę do Łowicza, byli suto podejmowani i w ten sposób usybiano ich czujność. Toczące się więc śled-

two objęło nie tylko osoby, które dopuściły się nadużyć, ale również i tych funkcjonariuszów, którzy przez niedbalstwo, czy też lekkomyślność niedostatecznie przeprowadzili kontrole.

Wśród aresztowanych, jako najbardziej obwinionych należy wymienić dwu zawiadowców odcinków Jana Nowakowskiego i Eugenjusza Stańczyka oraz emeryta kolejowego Barbiszewicza.

Śledztwo prawdopodobnie w tej sprawie potrwa kilka tygodni i dopiero wówczas będzie można mówić o rozmiarach popełnionych nadużyć. Wydaje się jednak, że pierwotne przypuszczenia, iż nadużycia sięgają sumy kilkuset tysięcy złotych, są mocno przesadzone. I że kwota ta jest znacznie mniejsza. Afera dotyczy wyłącznie rejonu Łowicz, a przez energiczne zarządzenia, wydane przez władze ministerjalne, została już zlikwidowana i obecnie śledztwo ma tylko na celu ustalenie zakresu winy oskarżonych oraz rozmiarów popełnionych nadużyć. Prawdopodobnie poniesione straty zostaną zabezpieczone, gdyż wszyscy niemal oskarżeni posiadają realności, przez co skarb państwa nie poniesie szkody.

Komitet Wychowania Fizycznego Robotnic

w Grudniadzu trwa na placówce

Zorganizowany w listopadzie r. ub. skrupa już dziś przedstawiciele niemal wszystkich większych firm przemysłowych i handlowych Grudziądza i okolic, które dobrowolnie finansują akcję szerzenia kultury fizycznej wśród robotnic. Ustalono na posiedzeniach organizacyjnych wytyczne wytrzymały próbe życia. Budżet utrzymuje się w uchwalonych ramach 300 zł. miesięcznie, co umożliwia angażowanie dyplomowanej instruktorki, opłacenie sal, zakup sprzętu.

Bierność robotnic i zdecydowany opór rob. związków zaw. są przełamane. Dzięki

szczeremu i poważnemu stosunkowi Komitetu do podjętej akcji rośnie zespół robotnic fabrycznych i pracownic handlowych, uprawiających systematycznie ćwiczenia gimnastyczne po pracy. W bieżącym miesiącu przekroczył on już jubileuszową liczbę 100 uczestniczek.

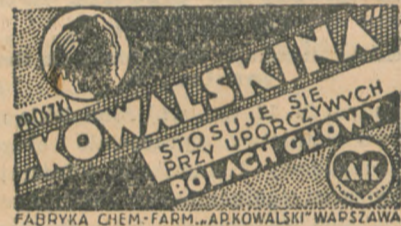
Ten wspaniały sukces święcił zespół 6 bm. urzędniczek tradycyjnego „Mikołaja”. Program wypełniły marsze ze śpiewami, tańce góralskie oraz pomysłowy dialog przedstawicielki grudziądzkich robotnic z Mikołajem. Nie zabrakło też milej konferencji, wyrażającej każdemu z członków Komitetu podziękowanie za właściwą zasługę, połączoną przy organizowaniu wychowania fizycznego robotnic. Popisy mandolinistek uzupełniły całość. Wieczór zgodnie z tradycją zakończono rozdaniem podarków.

Mile zorganizowaną imprezę zaszczycił obecnością Okręgowy Inspektor Pracy, p. inż. Butwiłowicz, pierwszy organizator wychowania fizycznego robotnic na Pomorzu. — Przybyli z pośród członków Komitetu p. dr. Mossurowa, honorowa lekarka zespołu, p. pułk. Simon, niestrudzony skarbnik Komitetu, Obwodowy Inspektor Pracy, p. Dąbrowski, zapobiegliwy prezes Komitetu, p. inspektorka Rusinowa, nader czynna członkini Komitetu, pp. przemysłowcy, względnie kierownicy zakładów przemysłowych. Nadto członkowie rodzin ćwiczących robotnic i koleżanki pracy. Po wyczerpaniu oficjalnej części programu p. Okręgowy Inspektor Pracy przemówił do uczestniczek zespołu i gości w słowach serdecznych i niewyszukanych, dlatego zrozumiałych i bliskich umysłom i sercom.

Serdeczna pogawędka gości z gromadą ćwiczących pozwoliła wniknąć w treść życia zbiorowego grudziądzkiego zespołu wychowania fiz. kobiet pracujących.

Wspomniane „Mikołajki” nie są imprezą, podjętą przez zespół poraz pierwszy. Urządził też on w swoim czasie „Świętojanki” wewnątrz własnej gromady i występował z popisami na letnim obozie wypoczynkowym robotnic w Rowowie. Weekendy spędzał wśród ciszy lasu i wsi w soboty i niedziele minionego lata.

Jak widać, Instruktor p. mgr. Tiegermanówna, prowadząca grudziądzki zespół wf. robotnic, nie ogranicza się do prowadzenia ćwiczeń fizycznych, stosowanych ściśle w myśl wskazań profilaktyki, lecz wychodzi z bardziej ambitnych założeń w swej pracy, zaprawiając członkinie zespołu w zdobywaniu sprawności fizycznej, równocześnie pebudując i koordynując wysiłki w dziedzinie zdobywania kultury ducha.

A ZASP Inkompromituje się dalej

Dlaczego skreślony został z listy p. Witold Zdzitowiecki?

W dniu 8 grudnia urządzona była w sali Teatru Wielkiego w Warszawie rewja mody na dochód „Osiedla”, na którego czele stoi — jak wiadomo — pani Marszałkowa Piłsudska.

Na rewji obecna była pani Marszałkowa, wiele pań z dyplomacji itd.

Ze względu na cel rewji dyrektorka opery, p. Korolewicz-Waydowa oddała salę teatru Wielkiego zupełnie bezinteresownie.

Stroną artystyczną rewji zajmował się znany również w Toruniu reżyser p. Witold Zdzitowiecki. Reżyser zbierał zasłużone okłaski i nigdy nie przypuszczał, że rewja mody pociągnie za sobą dalsze konsekwencje.

Tymczasem w dniu 19 grudnia zarząd ZASP'u „rozważył” sprawę udziału p. Zdzitowieckiego w rewji mody, urzędowej w gmachu opery, która nie posiada konwencji zaspowej i postanowił p. Zdzitowieckiego skreślić z listy członków ZASP'u. Uchwałę tę doręczono artyście w dniu 21 grudnia.

Publicysta francuski w Gdyni

Dnia 22 bm. przyjechał do Gdyni publicysta francuski p. Raymond Recouly w towarzystwie przedstawiciela Komisariatu Generalnego R. P. w Gdańsku. P. Recouly zwiedził miasto i port oraz złożył wizytę dyrektorowi Urzędu Morskiego p. inż. St. Łęgowskiemu.

NIEBYWAŁA OKAZJA
eleganckie **KAPELUSZE DAMSKIE**
w wielkim wyborze już od **zł 2.50**
tylko w firmie
L. SZPIRO
8943
GDYNIA, ul. Abrahama 11, tel. 2605

Boże Narodzenie w obcych krajach

Gwiazdka w Niemczech

Wzmógł się przesylek pocztowych w okresie przedświątecznym jest normalnym zjawiskiem we wszystkich krajach, ale w Niemczech poważną pozycję zajmują wśród tych przesylek małe kartonowe pudełka. Na pierwszy rzut oka możnaby sądzić, że z okazji Bożego Narodzenia Niemcy przesyłają sobie wzajemnie po jednym tuzinie sztywnych kołnierzyków męskich, gdyż fason i rozmiar tych pudełek żywcem przypomina kartony, w których fabryki bielizny dostarczają do sklepów kołnierzyki frakowe. Adresatami są najrozmaitsi ludzie, bez różnicy wieku, pici i zawodu.

Tak jak u nas, istnieje zwyczaj przysyłania przyjaciółom i znajomym kartek świątecznych, w Niemczech uchodzi za „Aufmerksamkeiten“ czyli za dowód pamięci i uprzejmości przesyłanie takich pudełeczek. Zawierają one oprócz warstwy wiór drzewnych bilet wizytowy przesyłającego wraz z pozdrowieniem dla adresata i małą, 15 cm. wysoką sztuczną choinkę. Drzewko zaopatrzone jest w podstawkę z dykty, gałązki zdobą misternie zrobione świeczki i świecidełka, a całość wykonana jest z drzewa i politeru różnokolorowej.

Dzięki temu zwyczajowi niema w Niemczech dosłownie domostw, w którychby na Boże Narodzenie nie było choinki.

Ten rodzaj upominków gwiazdkowych wszedł w użycie w tym samym czasie, gdy święta Bożego Narodzenia stały się dla ludzi, zaabsorbowanych pracą całoroczną w mieście, sposobnością do wycieczek w okolice górskie, Sporty zimowe, zwłaszcza sport narciarski, w Niemczech nadzwyczaj rozpowszechniony, odciąga mieszkańców miast od ich stałych siedzib. Zamykają więc mieszkania, ostentacyjnie zapuszczając rolety u okien i wyjeżdżają. Na trzy dni, albo na trzy tygodnie — zależnie od posiadanych środków pieniężnych. Po powrocie, dzięki uprzejmości przyjaciół lub przyjaciółek, znajdują choinkę. Prawdziwą choinkę, taką, jaką u nas spotykamy wszędzie, montują w Niemczech jedynie rodziny, mające małe dzieci.

W niektórych okolicach Niemiec, zwłaszcza w prowincjach północnych choinka posiada specjalny urok dla mieszkańców, jest bowiem jedynym drzewem, na którym „leży śnieg”. Tradycja śniegu z waty na choinkach, pochodząca z południowej Francji, mogłaby się równie dobrze wywodzić z Hamburga lub Berlina, gdzie umiarkowany klimat wyklucza opady śnieżne. Watą „ośnieżoną” choinka jest przypomnieniem bardzo odległych krajobrazów zimowych, pięknych, a nieznanym mieszkańcom okolic, gdzie różnica między porami roku zaznacza się jedynie częstszymi deszczami w zimie aniżeli w lecie.

Choinka jest jednakże przeznaczona nie tylko dla członków rodziny — wszyscy domownicy, także służąca w domu, oczekuje Bożego Narodzenia z nadzieją ujrzenia choinki, a pod nią tradycyjnego podarku gwiazdkowego. Ale systematyczni i praktyczni we wszystkim Niemcy i pod tym względem wprowadzili już dawno normy. Kłopoty naszych pań domu „Co kupić na gwiazdkę Kasi czy też Marysi” współczesnym Niemkom są nieznanymi.

Służąca, która w Niemczech ma oficjalną nazwę „pomocnicy domowej”, uważałaby z pewnością za krzywdę, albo za osobistą obrazę, gdyby jej pracodawczyni chciała ją obdarować z okazji Bożego Narodzenia według własnych pomysłów. Każda „Luise” lub „Lotte” zgóry wie, co się jej od państwa należy.

Sklepy spożywcze również wiedzą o tem, jakie tradycyjne podarki przeznaczone są dla służącej, a subiekci odrazu zapakuje tekturą tacę pełną rozmaitych orzechów i drugą tacę z suchymi drobnymi ciastkami, z obowiązkowym dużem kolorowym sercem z piernika na wierzchu. Ten komplet sodycy jest podstawowym składnikiem podarunku gwiazdkowego dla pomocnicy domowej. Towarzystwo mu zazwyczaj fariuch gotowy, jako symbol zniszczonej odzieży w ciągu całorocznej pracy w gospodarstwie domowym oraz materjału na suknie. Za nie jednak, a przynajmniej za wielkie lekceważenie poczytywałaby sobie niemiecka służąca, gdyby całość jej „gwiazdki” nie zawierała również owej maleńkiej choinki, jaką opisaliśmy na wstępie.

Gwiazdka w Argentynie

Ludność katolicka Południowej Ameryki obchodzi święta Bożego Narodzenia bardzo uroczystie.

W Wilje, już od południa, mieszkańcy każdej wioski i każdego miasteczka porzucają swoje codzienne zajęcia, aby przebrać się od świętnie, poczem udają się do kościoła, skąd przed zachodem słońca wyrusza uroczysta procesja. Miejscowi dygnitarze, a więc zwierzchnicy gminy, względnie ojcowie miasta, pełnią w tej procesji specjalnie dla nich zarezerwowane funkcje, idą w pocho-

dzie przebrani za trzech królów, którzy przybyli do Betleem. Czolo pochodu tworzy obszerna platforma, pokryta kobiercami, zaofiarowanymi na ten cel przez zamożniejszych mieszkańców miejscowości.

Na platformie zainstalowana jest mała stajenka ze źłóbkami, a w niej Święta Rodzina. Platforma spoczywa na ramionach młodych chłopców, ukrytych całkowicie pod zwisającymi z platformy kobiercami, tak, że odnosi się wrażenie, jakgdyby posuwała się sama. Za nią kroczy tłum wiernych niosąc figury świętych i śpiewając kolendy.

Procesja krąży po ulicach tak długo, dopóki nie minie wszystkich bez wyjątku zakątków miejscowości i powraca do kościoła dopiero późno w nocy. Zwłaszcza o zmroku procesja wygląda bardzo uroczystie, ponieważ tłum wiernych niesie żarzące się pochodnie, rozświetlając niemi najciemniejsze nawet ulice. Procesja robi częste postoje, zwłaszcza na obszerniejszych placach rzeźbię oświetlonych dzięki iluminacji w oknach domów. Istnieje również zwyczaj, że zamożniejsi mieszkańcy w tym dniu stawiają na tych placach kadzicę z winem, i raczą niem uczestników procesji. Młodzi chłopcy i dziewczęta, a także dzieci, puszczają się podczas postojów w tany, i procesja zawraca do kościoła nieraz dopiero o białym świetle.

Gwiazdka w Belgii

Co kraj, to obyczaj. Wieczór wigilijny w Belgii różni się w wielu szczegółach od naszego. Pierwsze co rzuca się w oczy przybywając z Polski, gdy znalazł się w Brukseli,

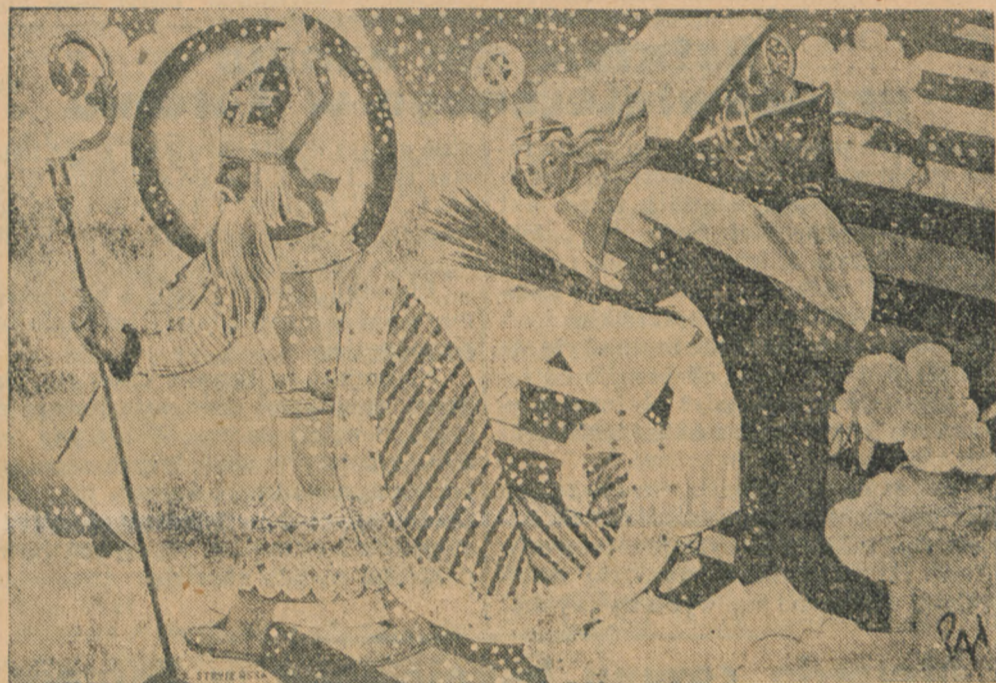
to fakt, że w Wigilii otwarte są tutaj wszystkie restauracje, kawiarnie, winiarnie do późnej godziny nocnej, że teatry, kina czynne są jak w dzień powszedni. Nie wynika z tego, by Wigilja tu nie była obchodzona, owszem, ale Belgijczycy obchodzą ją jakoś inaczej, mniej uroczystie, bez nastroju, jaki u nas panuje w ten wieczór.

W wielu restauracjach i kawiarniach ustawiają duże choinki, oświetlone rzeźbię i ozdobione różnymi świecidełkami; menu kolacyjne zapowiada rozmaite „extras” w niczem jednak niepodobne do naszych; w niektórych zakładach wywieszono są w oknach zawiadomienia: „Gwiazdka dla samotnych”. Wszędzie jest też muzyka.

Prezenty, podarki świąteczne rozdawane są przeważnie na św. Mikołaja. Bardzo rozpowszechniona jest tu t. zw. buche de Noel (polano wigilijne); jest to polano z masy cukrowej lub marcepanu puste wewnątrz; zależnie od grubości i długości polana wkłada się do środka prezenty w postaci drobnych przedmiotów. Ta forma upominku dotyczy przeważnie dorosłych, dzieciom zaś daje się podarunki ukryte w sabotach, chodakach, które rodzice stawiają wieczorem przed kominkiem lub obok łóżka.

Zasadniczą ozdobą stołu świątecznego jest indyk nadziewany kasztanami; w przeddzień świąt cała Bruksela jest „zaindyczona”, wystawy wszystkich magazynów kolonialnych i sklepów z mięsem są zawałone niezliczoną ilością indyków. Summa summarum święta Bożego Narodzenia nie mają w Belgii ani tak uroczystego, ani tak intymnego charakteru i nastroju jak u nas.

„Święty Mikołaj”

Obraz Zofji Stryjeńskiej, posiadający wszystkie charakterystyczne cechy indywidualnego talentu tej malarki.

Święta

Przerwa w rokowaniach polsko-brytyjskich

W związku z świętami Bożego Narodzenia, w odbywających się w Londynie rokowaniach handlowych polsko-brytyjskich nastąpiła przerwa. Delegacja polska z dyrektorem Sokolowskim na czele powraca do Warszawy.

Rokowania, które trwały przeszło dwa miesiące, doprowadziły do uzgodnienia wielu zasadniczych postulatów obu stron.

Między innymi uzgodniono szereg spraw, związanych z przywozem do Polski niektórych artykułów produkcji brytyjskiej jak również z wywozem pewnych produktów polskich do W. Brytanji.

Wznowienia rokowań należy się spodziewać około 10 stycznia również w Londynie, dokąd delegacja polska uda się w składzie dotychczasowym.

Gwiazdka z nieba

Zbliżał się dzień Wigilji. Pan Stanisław ponuro chodził po domu. Kłopoty jego doszły już do zenitu. Czynsz niezapłacony, weksel zaprotestowany przy duszy ani grosza. Rodzina czeka na Gwiazdkę..., a w kieszeni pustki.

— Co robić? — myślał. — O Gwiazdce ani mowy, chyba spadnie z nieba...

W tej chwili odezwał się dzwonek u drzwi. Listonosz. Wręczył typową, urzędową kopertę. Pan Stanisław tylko przelotnie rzucił okiem na nią. Pochodziła od jakiegoś domu bankowego, czy kantoru wymienny. Niewarto otwierać. Wiedział już, o co chodzi. Groża pewnie egzekucją za zaprotestowany weksel.

— I to może egzekucja w sam dzień Wigilji? — Ponure myśli stawały się coraz bardziej czarne i rozpaczne.

Weszła żona.

— Stasiu, co będzie z Gwiazdką?

Porwała go dzika złość. Skoczył i wskazując na leżącą na stole kopertę, zawołał: — Gwiazdka? Masz! Bierz! Oto nasza tegoroczna gwiazdka. Gwiazdka z nieba.

Żona spojrzała podejrzliwie na pana Stanisława. Podeszła do stołu i spokojnie otworzyła list. Zaczęła czytać głośno:

„Donosimy uprzejmie, że w ostatnim dniu ciągnięcia trzeciej klasy wygrana 20.000 zł padła na numer zakupiony przez WPana u nas. Prosimy o zgłoszenie się do naszego kantoru...”

Dziki okrzyk wyrwał się z piersi pana Stanisława.

— Nie, niemożliwe! Ach! A ja nie chciałem nawet koperty otworzyć. Ach! Ach!

Patrzyła na niego, nie rozumiejąc o co chodzi.

— Nie przypuszczałam — zauważyła w końcu — że szczęście ci odbierze rozum.

W tych dniach

ukazała się na niebie nowa wielka gwiazda

W obserwatorium warszawskim w sobotę, dn. 22 grudnia dokonano pomiarów blasku nowej gwiazdy konstelacji Herkulesa, zarówno na drodze fotograficznej, jak i fotometrycznej. Stwierdzono dalszy szybki wzrost jej blasku.

Gwiazdę tę można w danej chwili zaliczyć do gwiazd pierwszej wielkości, bo osiągnęła jasność 1,5 wielk. gwiazd, a

więc dorównuje obecnie swym blaskiem gwiazdzie Deneb, najjaśniejszej w konstelacji Łabędzia.

Rewizja katalogów gwiazd wykazała nieobecność w tym punkcie nieba gwiazdy jaśniejszej niż 10-tej wielkości. Oznacza to, iż blask nowej gwiazdy wzrósł w ostatnim czasie conajmniej 1000-krotnie. Dalsze badania w toku.

JADWIGA KORCZAKOWSKA

Wspomnienia

Zawsze — zawsze — co roku, w godzinie gwiazdy pierwszej przylatują ku mnie wspomnienia dzieciństwa najszczęśliwsze. Tlumnie siadają na gałązkach błyszczącej choinki spadają w płatkach śniegu.

W szalonym biegu pędzą dnie... gromadzą się minionej drogi wspomnienia... wspomnienia... Co roku jasny etap: chwila uroczysta Bożego Narodzenia...

PORY ROKU.

U progu kalendarzowej zimy

(Praktyczne wskazania dla wszystkich).

Nie każdy zdaje sobie z tego sprawę, że okres zimowy ma swe odzwierciedlenie w ogólnym stanie zdrowotnym człowieka. Organizm ludzki aż do przesilenia grudniowego czuje się najgorzej, dopiero z miniciem przesilenia ponownie się regeneruje i rozwija. Z drugiej strony jednak, o ile zima jest mroźna, powietrze oczyszcza się z kurzu i prochu, zamierają bakterje i zarazki, ilość chorób zakaźnych spada do minimum.

Natomiast powietrze późnej jesieni, wilgoć i zimne deszcze, są znacznie więcej szkodliwe dla zdrowia, niż mrozy i suchy wiatr. Jak stwierdza statystyka lekarska, największa ilość zachorowań i przebiegnięć datuje się właśnie w takim wilgotnym okresie późnej jesieni, jaki obecnie przechodzimy.

Wiedzieć także trzeba, że gdy nadejdzie zima, dużo ludzi grzeszy pod względem zimowego odzienia. Szczególniej zaś nierozsądnie czynią nasze panie, które ubierają się bardzo cienko, a tylko na wierzch kładą ciepłe, nieraz bardzo kosztowne futra. Wskutek lekkiego i przewiewnego stroju damskiego, a szczególnie wskutek krótkich sukien i jedwabnych przejrzystych ponczoch, duży procent pań choruje zwykle na różne dolegliwości, związane z przeziębieniem się.

Tu trzeba specjalnie zaznaczyć, co stwierdzają zresztą i lekarze, że najlepszym środkiem ochronnym od zimna jest ciepła bielizna i ciepłe ubranie, a nie grube wierzchnie futra i kożuchy.

Ponieważ suche powietrze zimowe sprzyja rozwojowi ciała i zdrowiu, to też zaleca się przebywać dużo na wolnym powietrzu i uprawiać jak najwięcej sportów zimowych. Najbardziej jednak jest powietrze zimowe w górach, a zwłaszcza w Zakopanem, gdzie dobre warunki śnieżne pozwalają na rozwój sportów zimowych, na saneczkowanie i narciarstwo.

Higiena dziecka

Harmonijnym uzupełnieniem powszechnie używanego „Pudru Bebe Szofmana” jest niemniej doskonale „Mydło Bebe Szofmana” mydło przefiltrowane dla dzieci i dorosłych o wrażliwej cerze. Dzięki „Mydłu Bebe Szofmana” skóra dziecka, a także i osoby dorosłej nabiera świeżości, elastyczności, odporności na wszelkie dolegliwości skórne słowem nabiera tego, co się zowie wyglądem kwitnącym. „Mydło Bebe Szofmana” jest higienicznym mydłem, wyprodukowanym ze specjalnie dobranych tłuszczów. Każdy war mydła tego jest badany przez pracownię analityczną firmy „WU-EL-KA”, przyczem szczególną uwagę przywiązuje się do przefiltrowania „Mydła Bebe Szofmana” stosownie do delikatności naskórka dziecięcego i wszelkiej innej wrażliwej cery oraz do związania wolnych alkali, które w zwykłym mydle nieszkodliwe, mogą się stać przyczyną ciężkich schorzeń skóry przy delikatnym naskórku dziecięcym i wrażliwej cerze u dorosłych. Mydło Bebe Szofmana jest perfumowane kompozycją oryginalną i subtelną, a zawierającą jedynie najszlachetniejsze naturalne olejki pachnące, z zupełnym pominięciem olejków sztucznych, które zawierają niekiedy resztki chloru i węgłowodanów destrukcyjnie działają na skórę.

Dr. S. A.

Otyłość osłabia serce...

Serca otyłych, obłożone tłuszczem, pracują z wysiłkiem wyczerpując się i wczesnie odmawiają posłuszeństwa. Ziola Magistra Wolskiego „Degrosa” zawiera jod organiczny, znajdujący się w morskiej roślinie Yabanga, który wprowadzony do organizmu, pobudza gruczoł tarczowy do należytej pracy, powodując spalanie nadmiernego tłuszczu. Stosuje się przeciwko otyłości i nie wymaga specjalnej diety. Ziola ze znak. ochr. „Degrosa” do nabycia w aptekach i drogeriach (składach aptecznych). Wytwórnia Magister E. Wolski, Warszawa, Złota 14, m. 1. 6922

Zyczenia Noworoczne dla P. Prezydenta R. P., Marsz. Piłsudskiego i Rządu

P. wicewojewoda Mieczysław Starzyński, w zastępstwie chorego p. Wojewody Pomorskiego Stefana Kirtiklis przyjmować będzie życzenia Noworoczne dla Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, Pana Marszałka Piłsudskiego i Rządu od przedstawicieli władz, organizacji, stowarzyszeń, i społeczeństwa w dniu 1 stycznia o godz. 12-tej w auli Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Zyczenia świąteczne Pana Wojewody

P. Wojewoda pomorski Kirtiklis przelał następujące depesze z okazji nadchodzących świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku:

„Jego Ekszelencja Ksiądz Biskup Okoniewski, Ordynariusz Chełmiński, Pelplin. Z okazji nadchodzących świąt Bożego Narodzenia Chrystusa Pana i Nowego Roku, racz przyjąć Ekszelencjo dla siebie i ogółu duchowieństwa powierzonej Ci djecezji serdeczne życzenia, oby również i w tym nadchodzącym roku Opatrzność Boża otoczyła opieką Waszą Ekszelencję i wsparła w doniosłej misji duszpasterskiej. (—) Kirtiklis, Wojewoda.”

„General Thomme, Dowódca Korpusu, Toruń. Racz przyjąć Panie Generale dla siebie, dla Korpusu Oficerskiego oraz dla wszystkich podległych Ci oddziałów Armji Narodowej serdeczne życzenia

święteczne i noworoczne. (—) Kirtiklis, Wojewoda.”

„Starosta Krajowy Łącki, Toruń. Miło mi z okazji nadchodzących świąt przesłać Panu, Panie Starosto Krajowy, oraz za jego pośrednictwem całemu społeczeństwu pomorskiemu, serdeczne życzenia wszelkiej pomyślności. Niech nadchodzący Rok Nowy przyniesie Panu, Panie Starosto, i całej ludności Pomorza wiele radości i szczęścia. (—) Kirtiklis, Wojewoda.”

Toruń podczas świąt Bożego Narodzenia

WOJEWÓDZTWO, STAROSTWO I INNE URZĘDY.

Wszystkie urzędy państwowe a więc Urząd Wojewódzki, Starostwo Powiat. i grodzkie, Urząd Skarbowy i t. p. w dn. 24 grudnia czynne są tylko do godz. 12 w południe.

ZARZĄD MIASTA I JEGO AGENDY

Również biura i agendy Zarządu Miasta w dniu 24 grudnia czynne są do godziny 12 w południe.

POCZTA I TELEGRAF.

Dnia 24 grudnia Urząd Pocztowo-Telegraficzny w Toruniu otwarty będzie do godz. 17. Dnia 25 zewnętrzna służba oraz służba doręczeń ustanie całkowicie.

Dnia 26 urzędy i agencje pocztowe pełnić będą normalną służbę zewnętrzną od godz. 9—11, jednocześnie w dniu tym będą doręczane wszystkie przesyłki pocztowe. Godziny urzędowania w telegrafii i telefonach pozostają bez zmiany. T. zw. okienko nocne będą czynne w godzinach pozaurzędowych bez przerwy, przy czem — jak zwykle — za listy polecane będą pobierane dodatkowe opłaty w kwocie 30 groszy od każdej przesyłki.

RUCH TRAMWAJOWY W ŚWIĘTA.

W wigilję świąt Bożego Narodzenia tramwaje w Toruniu będą kursowały normalnie tylko do godz. 19. Nocny tramwaj kursować będzie jak zwykle od godz. 22,42 — 6,30.

Specjalne wozy na pasterkę wyruszą do miasta z ulicy Reja o godz. 23,30 i 23,40. Tramwaje będą czekały po pasterce na rynku Staromiejskim i przy kościele garnizonowym, skąd odjadą na Bydgoskie Przedmieście. W tramwajach tych pobierać się będzie taryfa dzienna. Na Chełmińskie Przedmieście i na Mokre specjalny tramwaj na pasterkę nie będzie kursować.

W pierwsze i drugie święto wozy tramwajowe będą kursowały normalnie.

SKLEPY I SKŁADY.

Sklepy w Toruniu jak już donosiliśmy w dniu wigilji mogą być otwarte tylko do godz. 18.

7 stopni mrozu

Nagła fala zimna, która napłynęła nad Pomorze w dniu wczorajszym, pokryła szronem ziemię i dachy. Naogół nadejście mroźnej pory przyjęte zostało przez mieszkańców naszego miasta z zadowoleniem, zwłaszcza, że mimo spadku temperatury słońce, posuwające się po lazurowym niebie bez najmniejszej chmurki, nastrojało wszystkich niedzielnych spacerowiczów optymistycznie.

Termometr, który rano wskazywał — 4 st. Celsjusza, pod wieczór zaczął zdradzać tendencje niżkowe. O godz. 12 w nocy temperatura spadła poniżej —6 stopnia, a nad ranem nawet do —7 C.

A więc mamy mróz na Boże Narodzenie!

Świecie

— Z posiedzenia rady miejskiej. Ostatnie posiedzenie rady miejskiej pod przewodnictwem burmistrza p. dyr. Leona Donarskiego, po dokonaniu wyboru nowego burmistrza, w osobie p. Stanisława Kostki, przyjęło do wiadomości protokół komisji rewizyjnej miejskiej kasy oszczędności. Dalej, nastąpiło przyjęcie nowych statutów o podatku od zabaw, widowisk i rozrywek publicznych a to w formie przedłożonej radzie przez zarząd miejski.

Ceny węgla

Ceny rozumieją się „loco piwnica”.

Powyższe ceny są to ceny maksymalne.

Winni żądania lub pobierania cen wyższych od ustalonych ulegną karze aresztu do 6 tygodni lub grzywny do 3.000 zł.

Obowiązujące ceny węgla winny być ujawnione w składach detalicznej sprzedaży węgla przy dokładnym oznaczeniu gatunku.

Jednocześnie wzywa się wszystkich konsumentów, by cen wyższych od ustalonych nie placili, a żądających, względnie pobierających ceny wyższe podawali Zarządowi Miasta do ukarania.

Na podstawie okólnika Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 27 listopada 1934 r. Nr. Apr. 60—58 (Dz. Urz. Min. Spr. Wewn. Nr. 33 poz. 280) oraz rozporządzenia Wojewody Pomorskiego z dn. 18. listopada 1932 r. o uregulowaniu cen przedmiotów powszedniego użytku (Pom. Dz. Woj. Nr. 24 poz. 377), Zarząd Miejski w Toruniu ustalił ceny węgla w sprzedaży detalicznej jak następuje: „gruby” i „orzech” do 500 kg 2,50 zł za 50 kg; „gruby” i „orzech” powyżej 500 kg 2,45 zł za 50 kg; „kostka” do 500 kg 2,60 zł za 50 kg; „kostka” powyżej 500 kg 2,50 zł za 50 kg.

Ostatnie dni handlu przedświątecznego w Toruniu

Tak, jak przewidywano, ospały na razie w okresie przedświątecznym ruch handlowy, w ciągu ostatnich trzech dni nabrał intensywności. Zwłaszcza „złota niedziela” była żniwem naszych panów kupców. W sklepach, szczególnie kolonialnych z cukrami oraz wszelkimi artykułami sezonowymi nie można było się dotłoczyć. Wiele osób odchodziło od lady niezadowolonych, gdyż obsługa sklepowa nie mogła sobie z natłokiem klientów poradzić.

Tak samo w handlach win i pokojach gościnnych, wszelkich śniadalniach, barach itp. zakładach było przepelnienie. Pieszko czy zatłoczonymi po wręby tramwajami śpieszono na wyborną „rybkę”

albo gulasz do Maćkowiaka, gdzie panował tłok i ścisk nie do opisania. Biegli też i „do Gracjana” i do Dworu Artusa i wszędzie, dokąd można było uciec od domowego rejwachu przedświątecznego.

Pierniki, sławne pierniki toruńskie i marcepanowe serca miały też zasłużone powodzenie.

Natomiast w handlu ulicznym jak naprz. choinkami dość dużo towaru zostało niewyprzedanego. Przyczynę tego szukać należy w zbyt dużych zapasach, jakie nagromadzono. Jedynie przy łuku Cezara wyprzedano już w sobotę cały las chojaków i świerków. Na Rynku Nowomiejskim zostało niewiele.

Otwarcie sezonu hokejowego w Toruniu

Wreszcie nasi hokeiści doczekali się zimy. O ile tylko mróz dopisze odbędą się na otwarcie sezonu w pierwszy i drugi dzień świąt Bożego Narodzenia ciekawe imprezy hokejowe. Naprzeciw siebie staną dwie najlepsze drużyny Torunia pod nazwą: Team A i Team B. Zawody odbędą się na torze hokejowym obok Kasy Chorych i rozpoczną się o godz. 12 w południe. Jako Team A wy-

stąpi mistrzowska drużyna Pomorza T. K. S. Strzelec, dawniejszy TKSZ. Ciekawe będzie zobaczyć tegoroczną formę czołowych hokeistów toruńskich, którzy trenowali już w obozie kondycyjnym w Katowicach. W drugi dzień Świąt zawody odbędą się o godz. 19 pomiędzy drużyną TKSS a kombinowaną drużyną złożoną z pozostałych najlepszych graczy Torunia z graczami Gryfu na czele.

Od lat 35 w służbie dziecka Fuder Bebe Szojmana

M. G. EBERHARDT.

29)

OFIARA CHIRURGA

POWIEŚĆ SENSACYJNA

Z pomiędzy jedwabistych rzes strzeżliło ku Ellen piorunujące spojrzenie, ale ona, choć wycierała łzy, zachowała w twarzy cień uprzejmy zacięcia.

— Czy doktor daje mi do zrozumienia — rzekłam, niespokojnie, — że podejrzenie ogranicza się tylko do osób, które pan przed chwilą wymienił?

— Właśnie!

— Ależ, ależ... to w takim razie my jesteśmy podejrzani. My, tu, w szpitalu! Nie, to przecież absurd!

— Zapomina pani o Piotrze Melady — wtrącił sierżant Lamb.

— On był tak chory, że nie mógł tego zrobić.

— Skąd pani taka pewna? — zapytał skwapliwie.

— Stąd, że wiem, jaki był stan jego zdrowia — sarknęłam. — Niech pan sobie nie wyobrażam, że wiem coś o tem morderstwie, bo nie wiem.

— Państwo pozwolą mi skończyć — rzekł sucho dr. Kunce, poprawiając z całą uwagą czerwony kwiatek geranium, jaki stale nosi w klapie jasnej, jedwabnej, letniej kurtki. — Mówiłem

już pani, że kosztem czasu i kłopotliwych zachodów zredukowaliśmy liczbę podejrzanych do osób, które wymieniłem. Tymczasem panna Brody zeznała, że...

— Że Court Melady mógł zostać w szpitalu kawał czasu poza dozwoloną godzinę. I ten pan Ladd, który buduje dom dla Harriganów — nie, dla pani Harrigan — również.

Ja spojrzałam na Ellen, a dr. Kunce (z uprzejmem niezadowolaniem) na sierżanta.

— A! — rzekłam. — Ale przecież pani im powiedziała, żeby odeszli?

— Powiedziałam, proszę pani — zapewniła mnie skwapliwie.

— Powiedziała, ale nie widziała jak odchodzili — rzekł sierżant Lamb.

— Nie widziałam — pisała Ellen. — Nie widziałam.

— Co mówi telefonistka? — zapytałam.

— Nie widziała żadnego z nich — objaśnił mnie dr. Kunce. — Czy pani widziała którego z nich we wschodniem skrzydle po wpół do dziewiątej?

— Nie, ale nie przypominam sobie, żebym przed północą zaglądała do pani Melady, lub do pani Harrigan.

— Ja zaglądałam do obydwóch — pisała Ellen. — Ale pani Melady była sama, a i u pani Harrigan nie zastałam tamtego pana. Pani Harrigan wyprosiła mnie. Powiedziała, żebym jej nie nudziła, że nie potrzebuje żadnej pomocy.

— A jednak wszystkie drzwi były solidnie zamknięte — zamruczałam.

— Tak wygląda — rzekł doktor. — Policja znalazła wszystko w porządku.

— Chociaż... jeżeli nawet nikt nie widział jak ci dwaj panowie wychodzili, to to jeszcze nie dowodzi, że któryś z nich został w szpitalu — ciągnęłam z namysłem, gdyż lękając się po ludzku o własną skórę, rada byłam, że do złowieszczego krótkiej listy osób, podejrzanych o morderstwo przybyły jeszcze dwa nazwiska.

— Nie — zgodził się spokojnie dr. Kunce, podczas gdy sierżant Lamb chrząknął głośno i rzekł:

— Nie, ale zobaczymy, co oni sami powiedzą. Reszty szpitala pan jest pewny, panie Kunce? Strasznie ważna rzecz ustalić, kto gdzie był między dwunastą i pierwszą. Cała godzina, szmat czasu. Czy pan jest pewny, że pielęgniarki znalazły czystą prawdę?

— Mój kochany panie — obruszył się doktor — już chyba sto razy powiedziałem panu, że duszą szpitala jest regulamin i porządek. Nic nie jest zdane na przypadek, wszystko idzie jak w zegarze, tak, że rezultaty naszych porannych dochodzeń są bezwzględnie pewne. Przesieliśmy tułejszy personel i zostali nam tylko te osoby, które już wymieniłem. — Zaczął liczyć na gładkich, wypieszczonych palcach: — Pielęgniarki: panna Page, panna Ash, panna Brody, panna Keate; postugacz Teuber i ja. Mówiłem już panu, że koło jedenastej zajrzałem na drugie piętro do pacjenta 301, poczem wróciłem tutaj i zasiadłem do książki. Nie poszedłem się położyć, bo czułem, że upał nie da mi zasnąć. Alarm panny Keate, kiedy znalazła ciało, zastał mnie tutaj.

Urwał, nalał sobie wody z karafki na stole i wypił powoli i rozważnie.

— No, teraz możemy dodać do pańskiej listy jeszcze tego Ladda i Courta Melady'ego — rzekł z irytacją sierżant. — A o Piotrze pan zapomniał?

— Nie — odparł dr. Kunce. — Nie zapomniiałem.

Powiedział to cicho i bez żadnej intonacji, a mnie się wydało, że rzucił na Piotra stanowcze oskarżenie o zabójstwo dra Harrigana.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Dzień w Toruniu

wtorek
25
grudnia

Kalendarzyk rzym.-kat.
Poniedziałek: Wigilia, Adama i Ewy — Wtorek: Boże Nar.

KINO MARS

ul. Warszawska
Nadzwyczajny program świąteczny

Jej Wysokość całuje

Udział biorą:
JANET GAYNOR, HENRY GARAT,
HERBERT MUNDIN, HENRYK TWAR-
DOWSKI, BLANCHE FRIDERICI.
Arcydzielo Foxal Film dla milionów, które
czaruje wdziękiem, piosenką, romantyzm.
Niebywała atrakcja.

NADPROGRAM:
Tygodnik ze złotej serji FOXA.
Początek: o godz. 17, 19 i 21-szej.
W niedzielę i święta: o godz. 15, 17, 19 i 21-szej.

PRZEWIDYWANY PRZEBIEG POGODY.
W dniu 24 grudnia po mglistym lub mlej
scami chmurnym ranku naogół dość pogod-
nie. W Wilenskiem i na Polesiu dość sil-
ny, poza tem umiarkowany mróz. Słabe wia-
try wschodnie.

NOCNY DYŻUR APTEK.
Do środy 26 grudnia włącznie dyżurują w
śródmieściu Apteka Radziecka, ulica Szeroka;
na Bydgoskiem Przedmieściu — Apteka
Św. Anny, ulica Mickiewicza 98 (od godz.
22 do rana); na Mokrem — Apteka pod Ła-
będzkiem, ul. Kościuszki (od godz. 22 do ra-
na).

TEATR ZIEMI POMORSKIEJ.
— 24 bm. — nieczynny.
— 25 bm. — „Betleem Polskie”.
— 26 bm. godz. 12 — „Lalki” i „Wśród
kwiatów” (przedstawienie dla dzieci).
— 26 bm. godz. 16 — „Betleem Polskie”.
— 26 bm. godz. 20 — „Stefek”.

REPERTUAR KIN:
MARS — „Jej Wysokość całuje”.
LIRA — „Bella donna”.
ŚWIATOWID — „Tu rządzi humor”.
ARIA — „Król cyganów” i „Panna Jos'tta
moja żona”.

Informator dla przyjezdnych

w Toruniu

Polecamy restauracje i kawiarnie
Śniadalnia Marjan Kopliński, Szeroka 25
poleca przyjezdnym pp. urzędnikom, woj-
skowym smaczne obfite śniadania, obiady,
kolacje. Specjalność flaki, nogi,
peklówka z grochem.

Dwór Artusa, tel. 71. Restauracja o najwy-
kwintniejszej kuchni na Pomorzu pod
kierownictwem znakomitych kuchmistrzów
wydaje na miejscu i do domu znakomite
potrawy na wesela, rauty, przyjęcia.
Smaczne i obfite obiady i kolacje. Sale
pięknie odrestaurowane na zebrania,
bale i zjazdy. W obiad matine, wieczorem
dancing towarzyski. Ceny przy-
stępne. Telefon 1962.

„Polonia” Hotel i Restauracja, tel. 55 Plac
Teatralny 5 poleca: w poniedziałki kule-
biaka, wtorki kałduny litewskie, środy
bliny z masłem lub z śmietaną, czwartki
flaki, piątki: ryba faszzerowana, soboty:
kaszanka smażona — porcja po 70 groszy.
Codziennie południowe i wieczorowe kon-
certy.

Najlepsza okazja kupna:
Browar i Stodownia Kobyłpole, filja To-
ruń, Czerwona Droga 35, tel. 312. Piwa,
porter, lemoniady, woda sodowa.

B. Hozakowski, ul. Mostowa 28, tel. 45 —
Najlepsza i najtańsza: Herbata — Na-
siona — Cebulki kwiatowe.
Schwengrub Radjo, Toruń, Łazienna 17, tel.
626. Radjoodbiorniki, głośniki najnow-
szych typów oraz żarówki „Osramówki”
po rewelacyjnych cenach.
Browar Okocim, reprezent. A. Freining,
Toruń, Podmurna 58 tel. 334 poleca swo-
je piwa: marcowe, świętojańskie, porter
w beczkach, butelkach i syfonach. Wodę
sodową — lemoniady.
**Najstarszy i pierwszy Polski Zakład Op-
tyczny, Franciszek Seidler, Toruń, Op-
tyk i bandażysta. Obok poczty, Staro-
miejski Rynek 16. Telefon 574. Dosta-
wa dla kas chorych, klinik ocznych i dla
wojska.**

Z miasta

— Św. Barbara była dobrą wróżką. Te-
goroczna Święta Barbara była dobrą i traf-
ną wróżką. Zaiste nie po kobiecemu dotrzy-

Niech biedne dzieci też mają gwiazdkę!

Wiadomo, że nasi Pomorzanie mają
zadne serca: nie znoszą ani nawet myśli
o tem, żeby dzieci uboższych rodziców
pozbawione były tej radości, która win-
na być w nieczystym dniu „Gwiazdki”
udziałem wszystkich.

Wczoraj więc wpłynęły dalsze na ten
cel ofiary, mianowicie złożyli:

**P. Starosta Kraj. Pom. Wincenty
Łącki** zamiast życzeń świątecznych —
25 złotych.

**P. mgr. Teofil Schab, wiceprezes Rady
Wojew. i kierownik sekretariatu wojew.
BBWR. na Pomorzu** — zamiast życzeń
świątecznych i noworocznych zł 20.

Pp. Marja i Stanisław Nowakowscy
zamiast życzeń świątecznych zł 10.

Pp. Urzędnicy Pom. Izby Roln. 20 zł.

**P. prezes Pom. Tow. Roln. i prezes
Związku Strzeleckiego Okr. VIII. Leon
Czarliński** z Brachnówka zamiast ży-
czeń świątecznych 20 zł.

**P. dyrektor P. T. R. dr. Aleksander
Zakrzewski** zamiast życzeń świątecz-
nych — 10 zł.

Państwo Hulewiczowie z Papowa To-
ruńskiego złożyli zł 10 na powodzia-
n-

Za przykładem Pana Ministra Spraw Wewnętrznych

W związku z praktykowanym zwy-
czajem przesyłania przez władze, urzędy
i instytucje z okazji świąt Bożego Naro-
dzenia i Nowego Roku życzeń świątecz-
nych, p. Minister Spraw Wewnętrznych
Marjan Zyndram-Kościałkowski wyraził
życzenie, aby wydatkowane na ten cel
kwoty znalazły w roku bieżącym odpo-
wiedniejsze do obecnych warunków eko-
nomicznych przeznaczenie, zasilając na-
przykład fundusze społeczne, gromadzo-
ne na pomoc dla powodzia-
n-

mała słowa i spełniła obietnicę, zapowie-
dzianą przysłowiem, które powiada:
„Święta Barbara po wodzie —
„Boże Narodzenie po lodzie.

Jak nigdy chyba, przysłowie w tym ro-
ku się sprawdziło. W niedzielę od samego
rana przy słonecznej pogodzie panował
mróz, który nie pokrył wprawdzie Wisły lo-
dową powłoką, ale już na młodzianka przy-
stało, poszczypał figlarnie za uszy, i za ko-
nuszki palców tych, co go bynajmniej się
nie spodziewali.

— **Otwarcie ślizgawki TKLT.** We wtorek
25 grudnia uruchamia TKLT ślizgawkę na
swych kortach tenisowych przy ulicy Mic-
kiewicza. Codziennie świeży lód i koncert.
Na miejscu ogrzane szatnie i bufet.

— **Z Teatru Ziemi Pomorskiej.** W po-
niedziałek — w wigilię świąt Bożego Naro-
dzenia — teatr nieczynny.

We wtorek, w pierwszy dzień Świąt —
wieczorem, wznowienie niegranych od sze-
regu lat na scenie toruńskiej, jasełek Lucja-
na Rydla „Betleem Polskie”.

W środę — drugiego dnia Świąt — w
południe, o godz. 12, przedstawienie dla dzie-
ci i młodzieży po cenach najniższych —
„Lalki” i „Wśród kwiatów” w wykonaniu
dzieci pod kierownictwem Zofji Molińskiej.
Popołudniu o godz. 16 powtórzenie, po ce-
nach znizonych, jasełek Lucjana Rydla —
„Betleem Polskie”, w niezmięnionej obsa-
dzie zespołu. Wieczorem o godz. 20, po raz
ostatni w bieżącym sezonie, pełna aktual-
nych zagadnień sztuka Jakóba Devel'a —
„Stefek”.

miast życzeń świątecznych i noworocz-
nych.

P. Rolewski Kazimierz zamiast ży-
czeń świątecznych — 10 zł.

P. Prezes Rychter Leopold zamiast
życzeń świątecznych — 50 zł.

P. dyr. Fibliger zamiast życzeń świą-
tecznych 10 zł.

P. dr. Jezierski na gwiazdkę dla bied-
nych dzieci — 50 zł.

**P. Wacław Sigurski, komendant Okr.
Pom. Legionu Młodych** zamiast życzeń
świątecznych na gwiazdkę dla biednych
dzieci — 5 zł.

P. dr. Stanisław Pietraszewski za-
miast życzeń świątecznych i noworocz-
nych na gwiazdkę dla biednych dzieci
10 zł.

P. Edward Pieszczoch na gwiazdkę
zł 2 — zamiast życzeń świątecznych.

Kto następny? — Prosimy i czekamy.

Ofiary pieniężne i w naturze prosimy
składać w administracji „Dnia Pomor-
skiego” w Toruniu, ul. Bydgoska 56, albo
w filii miejskiej naszego pisma, ulica
Kr. Jądwił 12—14 (wejście z Małych
Garbar 2).

KINO „LIRA”
ul. Strumykowa 3.
Najwspanialsza premiera świąteczna!!!
Film nad filmy!!!
Najwspanialsza i najnowsza kreacja naj-
genialniejszego tragika dzisiejszych czasów
CONRADA VEIDT'A
Największy superfilm o niesamowitem
podłożu:
BELLA DONNA
Akcja, która rozgrywa się na tle tajemni-
czego, kuszącego i pełnego niesamowitości
Egiptu. — Doskonały nadprogram.
Początek o godz. 8, 7 i 9-tej W święta o 8, 5, 7 i 9-tej.

Porządek nabożeństw w kościo- łach toruńskich w święta

Bazylika św. Jana: Dziś godz. 24 paster-
ka. 25. bm. — 7 cicha msza św., 8 msza św.
śpiewana, 9 cicha msza św., 9,30 cicha msza
św., 10 suma, 11,45 msza św. dla dzieci, 15
nieszpory. — 26 bm. — 7 cicha msza św., 8
msza św. śpiewana, 9 cicha msza św., 10 su-
ma, 11,45 msza św., dla dzieci, 15 nieszpory.

Kościół Najśw. M. P. Dziś godz. 24 paster-
ka. 25. bm. 7 msza św. cicha, 8 msza św.
szkolna, 10,15 suma z kazan. (ks. prob. dr.
Jank), 12 msza św. z kazaniem (ks. prob. dr.
Jank), 14 chrzty, 15 nieszpory. — 26 bm. —
7 cicha msza św., 9 cicha msza św., 10,15 su-
ma z kazaniem, 12 cicha msza św., 14 chrzty
15 nieszpory.

Kościół św. Jakóba: Dziś godz. 24 paster-
ka. — 25 bm. — 6,30 cicha msza św., 7 msza
św. śpiewana, 8 cicha msza św., 9 msza św.
śpiewana, 10 suma z kazaniem, 12 cicha
msza św. z kazaniem, 15 nieszpory. — 26 bm.
7 msza św. śpiewana, 9 cicha msza św., 10
suma z kazaniem, 12 ostatnia msza św.,
14,30 chrzty, 15 nieszpory.

Kościół Chrystusa Króla: Dziś godz. 24
pasterka, 25. bm. — 7 cicha msza św., 8,30
msza św. dla dzieci, 10 suma, 12 ostatnia
msza św., 15 nieszpory. — 26 bm. — 7 cicha
msza św., 10,30 suma, 15 nieszpory, 15,30
chrzty.

— **Kościół garnizonowy:** Dziś godz. 24
pasterka, — 25 bm. — 10,30 msza św. dla
wojska, 12 msza św. dla rodzin wojskowych
— 26 bm. — 10,30 msza św. dla wojska, 12
msza św. dla rodzin wojskowych.

Kaplica Szpitala OK. VIII: — 25 i 26 bm.
— 9 msza św. dla chorych i personelu.

Kaplica w Podgórzu: — 24 i 25 bm. —
9,30 msza św. dla wojska.

Kaplica w Rudaku: — 24 i 25 bm. —
msza św. dla oddziałów wojskowych z le-
wego brzegu Wisły.

**Kaplica w twierdzy wojskowej (więzie-
nie):** — 25 bm. — 11,30 msza św. dla odby-
wających karę w twierdzy.

Kino ŚWIATOWID
NADZWYCZAJNY PROGRAM GWIAZD-
KOWY. HUMOR — ŚMIECH — WESO-
ŁOŚĆ.
Filp i Filp i Myszka Mickey
razem w kapitalnej komedii muzycznej p. t.
Tu rządzi humor
Passe partout i wolne bilety wstępu w święta
bezwzględnie nieważne.

W nagłych wypadkach
należy dzwonić do:
Pogotowia Ratunkowego — 1991,
Straży Pożarnej — 1244,
Głównego Komisarjatu P. P. — 2001.

Ostatnia „laureatka” Św. Mikołaja
Stosownie do zapowiedzi Święty Mikołaj
zakończył swą niewidzialną wędrowkę po
ulicach Torunia. W niedzielnym numerze
„Dnia Pomorskiego” zamieściliśmy ostatnie
zdjęcie dziewczynki, opatulonej — jak się
wyraziliśmy — w „ojcowski” kożuch i sprze-
dającej gazety. Tak sądził Święty Mikołaj.
A jednak omylił się.
Nie był to bowiem kożuch „ojcowski”, bo
biedna dziewczynka śledziła i pół letnia Na-
talcia Tępińska, nie ma już ojca ani matki,
jest „orągłą” sierotą, nietylko pozbawioną
jest rodzicielskiego ciepła ale i kożucha, bo
ten, który miała w momencie fotografowa-
nia jej na sobie, był chwilowo pożyczony.
Rodzice jej umarli, pozostawili trzy dro-
bnych sierot. Dwojgiem z nich zaopiekowa-

Kino „ARIA”
Pocz. w święta 2,40 ost. seansa 9,00
pocz. codz. o godz. 5,20, os. s. 8,50

W świątecznym podwójnym programie
— uczta radości, pieśni, dowcipu, za-
chwytu i śmiechu. I

JOSE MOJICA

rycerski, urodziwy, królewski amant i król tenorów.
w najlepszym swym filmie pod tyt. „KRÓL
CYGANÓW”. Ujopne, czarowne romanse
w wykonaniu MOJICI i CHÓRU CYGANÓW.

II. Tryskająca humorem szampańska
komedia p. t. „PANNA JOSETTA
MOJA ŻONA”. W rolach głów-
ANNA BELLA i JEAN MURAT.

CENA ZNIŻONANII 10167

VE TO (do 25-krotnego użycia) TYLKO 3 zł.

Programy radiowe

WTÓREK, 25. 12. 1934.

Radjostacja Warszawska.

9,00 Audycja poranna. 10,30 Nabożeństwo z Katedry św. Jana w Warszawie kazanie na Boże Narodzenie p. t. „Złóbkę Betlejemski światłości i pokrzepieniem dusz ludzkich” — wygłosi ks. prof. dr. Michał Klepacz. 12,03 Muzyka salonowa w wyk. zespołów: Alberta Sandlera i Oktetu Squira na płytach. 13,00 Feljeton (Tr. z Krakowa). 13,15 Muzyka popularna polska (płyty). 14,00 Koncert Zespołu Haliny Adamskiej-Grossmanowej. 15,00 Słuchowisko wiejskie okolicznościowe p. t. „Wieczór Wigilijny w Wójcynie” w opr. p. Mieczysława Gajaka. 15,30 Muzyka (płyty). 16,00 „U nas inaczej” — obrazek obyczajowy Hanny Skarbek - Peretjatkowiczowej. 16,20 „Boże Narodzenie w muzyce” — recital fortepianowy Lucyny Robowskiej. 16,45 „Sprawa honorowa” — Humoreska Z. Marynowskiego. 17,00 Muzyka do tańca w wyk. Orkiestry Wiejskiej Adama Stromberga (z przyspiewkami) Wodzirej — Henryk Ładosz. 17,50 Fragment teatralny. 18,05 „Książę musi się bawić” — wesoła audycja w opracowaniu Adolfa. Transmisja ze Lwowa. 18,35 Drobne utwory czeskich kompozytorów (płyty). 18,45 „Dziwy pod choinką”. Słuchowisko dla dzieci pióra St. Broniewskiego (Tr. Krakowa). 19,15 Muzyka (płyty). 19,25 Kolenda chóru męskiego „Echo” pod dyr. Wład. Raczkowskiego (Tr. z Poznania). 19,50 Feljeton p. t. „Klejnot Polski — Pomorze” — wygl. red. Stanisław Poraj. 20,00 Wielkie wiedeńskie potpourri p. t. „Nad modrym Dunajem” układu I. Seredyńskiego. Wykonawcy: Zwiększona orkiestra salonowa Chór „Wesoła Piątka” i solista Tadeusz Jasłowski (tenor). Transmi-

sja ze Lwowa. 20,45 „Historja kolendy polskiej” — wygl. prof. dr. Zdzisław Jachimecki. Transmisja z Krakowa. 21,00 „Pokój ludziom dobrej woli” — audycja kolend narodów Europy: Anglja, Austria, Belgja, Czechosłowacja, Danja, Francja, Holandja, Itallja, Jugosławja, Niemcy, Szwajcarja, Szwecja, Polska (płyty). 22,00 Muzyka lekka z płyt. 22,30 Muzyka taneczna w wyk. Ork. B. B. C. pod dyrekcją Henryka Hall'a (płyty).

ŚRODA, 26. 12. 1934.

9,00 Audycja poranna. 10,00 Transmisja nabożeństwa z Łodzi. Kazanie na uroczystość św. Szczepana pt. „Herold miłości”, wygl. ks. prof. Henryk Weryński. 11,00 Muzyka religijna i popularna (płyty). 12,15 Poranek Muzyczny z Filharmonji Warszawskiej. W przerwie około godz. 13,00 pogad. krajoznawcza „Szlakiem narcyjskim przez Gorgany i Czarnohorę” — wygl. prof. Adam Lenkiewicz. 14,00 Muz. salonowa w wyk. Ork. Pawła Godwina (płyty). 15,00 „Dosiego roku” — wygl. prof. Stefan Biedrzycki („Gawęda okolicznościowa”). 15,15 Drobne utwory skrzypcowe i fortepianowe (płyty). 15,45 „Z wiejskiej kolendą” — wygl. p. Jędrzej Cierniak. 16,00 „Infulat i woźnica” — opowiadanie Stan. Piolun-Nowoszewskiego. 16,20 Recital śpiewaczy Eugenjusza Mossakowskiego: Przy fortep. prof. Ludwik Urstein. 16,40 „O takim, co grał anioła”. Słuchowisko dla dzieci M. Sterbówny (Tr. ze Lwowa). 17,05 Muzyka do tańca w wyk. Kapeli Ludowej Dzierżanowskiego i Suchockiego. Wodzirej A. Bogucki. 17,50 „Jak powstaje piękna książka” — wygl. p. Janusz Stepowski Odczyt z cyklu „Książka i wiedza”. 18,00 „Teatr Wyobraźni” nadaje słuchowisko Stefana Wiecheckiego — Wiecha p. t. „II Święto na Targówku”. 18,45 „Życie młodzieży”. 19,00 Muzyka lekka i popularna. Wykonawcy: Orkiestra P. R. pod dyr. Stanisława Nawrota, Wawrzyniec Żywolewski (gitara). Przy fortep. prof. Ludwik Urstein. 19,50 Feljeton aktualny. 20,00 „Pies i biurko” — humoreska Mieczysława Birnbauma. 20,10 Koncert w wyk. Orkiestry Symp. P. R. pod dyr. Józefa Ozimińskiego z udziałem Heleny Zarzyckiej (skrzypce). 20,45 Dziennik wieczorny. 20,55 „Jak pracujemy w Polsce”. 21,00 Koncert Chopinowski w wyk. Józefa Smidowicza. 21,30 Odczyt w języku ang. p. t. „O teatrze polskim” wygl. p. Klara Jastroch. 21,40 Koncert chóru Dana. 22,00 „Skrzynka pocztowa technicza” — koresp. bieżącą omówi i porad technicznych udzieli red. Wacław Frenkiel. 22,15 Koncert reklamowy. 2,30 Wiadomości sportowe ze wszystkich rozgłośni P. R. 22,45

Muzyka taneczna w wyk. Ork. Henryka Gol- (płyty). 23,05 Muz. tan. w wyk. ork. „Savoy Hotel” (płyty).

CZWARTEK, 27. 12. 1934.

6,45 Audycja poranna. 12,10 Audycja dla dzieci młodszych p. t. „Hej, kolenda! kolenda! a) Pogaw. Al. Janowskiego. b) Kolenda w wykonaniu Chóru Uczniów Szkoły Po-wszechniej w Ożarowie. 12,30 Poranek muzyczny. Wykonawcy: Orkiestra Symfoniczna P. R. pod dyr. Feliksa Rybickiego, Tadeusz Zygadło (skrzypce). Przy fortep. prof. Ludwik Urstein. 13,00 Dziennik południowy. 13,05 Z rynku pracy. 13,10 Dalszy ciąg poran-ku Muzycznego. 15,35 Przegląd giełdowy. 15,45 Przeboje rewjowe i melodie z filmów dźwiękowych (płyty). 16,45 Lekcja języka francuskiego. Lektor Lucien Roquigny. 17,00 Teatr Wyobraźni nadaje Arystofanes „Chmury”. 17,50 Skrzynka pocztowa — koresp. bieżącą omówi dr. Marjan Stepowski. 18,00 Pogadanka rolnicza. 18,15 Recital fortepianowy Tatjana Danewa. 1.45 „Co czytać?” — wygl. p. Leon Piwiński. 19,00 To samo a jednak co innego (płyty). 19,20 Pogadanka aktualna. 19,30 Piosenki w wyk. Chóru Eryana (płyty). 19,50 Wiadomości sportowe. 20,00 Muzyka lekka. Wykonawcy: Orkiestra P. R. pod dyr. Stanisława Nawrota i Adam Raczkowski (śpiew — Transmisja z Poznania). 20,45 Dziennik wieczorny. 20,55 „Jak pracujemy w Polsce”. 21,00 Kon- cert wieczorny. Wykonawcy: Orkiestra Sym- foniczna P. R. pod dyr. Józefa Ozimińskiego i Dezyderjusz Donczowski (wolonczela — Transmisja ze Lwowa). 21,45 Odczyt p. t. „Przekłete papugi” — wygl. Arkadiusz Fiedler (Transmisja z Poznania). 22,00 Koncert reklamowy. 22,15 Lekcja tańca pod kierun-kiem p. Lucjana Wajszczuka. 22,35 Muzyka taneczna z kawiarni „Gastronomia”. 22,45 „Polska jako propagatorka kultury łaciń-skiej we wschodniej Europie” — odczyt w języku włoskim — wygl. prof. Jan Dąbrow-ski (Transm. z Krakowa). 23,05 Dalszy ciąg muzyki tanecznej z kawiarni „Gastrono-

Poniedziałek 24. 12. 34.

Radjostacja toruńska.

16,10—16,40 — Transmisja z Warszawy. Audycja wigilijna p. t.: „W szopce ubogiej” — J. Stepowskiego. — 16,40—16,50 — Płyty gramofon. (Kolendy) 1) Bóg się rodzi 2) Anioł pasterzom mówił 3. Lulajże Jezuniu. — 16,50—17,05 — Koncert świąteczny z Łodzi. — 17,05—17,20 — Audycja dla chorych ze Lwo- wa. — 17,20—17,40 — Muzyka organowa z Wilna — 17,40—17,45 — Płyta gramofonowa

Toruń a) kolenda „Gwiazdka” Noskowskie- go, b) Zyczenia świąteczne (1-2) — 17,45— 17,50 — Program audycji na dzień następ- ny (Toruń) — 17,50—18,10 — Audycja świą- teczna z Krakowa — 18,10—19,10 — Orato- rjum Bożego Narodzenia ze Lwowa. — 19,10 — 19,35 — Transmisja z Warszawy: Zolnier- ska audycja wigilijna. — 19,35—19,50 — Ga- węda wigilijna dla samotnych z Katowic. — 19,50—20,15 — Audycja kolendowa z Pozna- nia. — 20,15—20,25 — Przemówienie wigilij- ne wygłosi Prymas Polski Ks. Kardynał August Hlond.

Wtorek, 25. 12. 34 r.

16,00—16,20 Transmisja z Warszawy. „U nas inaczej” — obrazek obyczajowy H. Skar- bek - Peretjatkowiczowej. — 16,20—16,45 — Transmisja z Warszawy: „Boże Narodzenie w muzyce” recital fortep. L. Robowskiej. — 16,45—17,00 — Transmisja z Warszawy „Sprawa honorowa”. Humoreska Z. Mary- nowskiego. — 17,00—17,50 — Transmisja z Warszawy — Muzyka do tańca w wyk. Ork. Wiejskiej A. Stromberga. — 17,50—18,05 — Własne płyty — Fantazje operowe na płyt-ach „Odeon” a) Fantazja z op. Madame Bu- tterfly Puccini'ego, b) Fantazja z op. „Rigo- letto” Verdigo. 18,05—18,35 — Wesoła au- dycja ze Lwowa. — 18,35—18,45 — Transmis-ja z Warszawy — Drobne utwory czeskich komp. z płyt. — 18,45—19,25 — Słuchowisko dla dzieci z Krakowa. — 19,25—19,45 — Kol- endy z Poznania. — 19,45—19,50 Program na dzień następny i płyta „Marsz Lotni- ków” Dostala. — 19,50—20,00 — Transmisja z Warszawy — Feljeton p. t.: „Klejnot Pol- ski” — Pomorze” wygl. red. St. Porej.

Środa 26. 12. 34.

16,20—16,40 — Transmisja z Warszawy. Recital śpiewaczy E. Mossakowski. — 16,40 — 17,05 — Słuchowisko dla dzieci ze Lwo- wa. — 17,05—17,50 — Transmisja z Warsza- wy. Muzyka do tańca w wyk. kapeli lud. Dzierżanowskiego i Suchockiego. — 17,50 — 18,00 — Transm. z Warszawy. O książce Hawks'a „Dziwy przyrody” wygl. p. M. Jaros- ławski — 18,00—18,45 — Transmisja z War- szawy. „Teatr Wyobraźni”. Słuchowisko. — 18,45—19,00 — Transmisja z Warszawy. Życie Młodzieży — 19,00—19,45 — Transmisja z Warszawy Muzyka lekka i popularna. — 19,45—19,50 — Program na dzień następny i jedna płyta tango „Do widzenia” Karasiń- skiego. — 19,50—20,00 — Transmisja z War- szawy. Feljeton aktualny. — 20,00—20,10 — Transmisja z Warszawy. „Pies i biurko” — humoreska Miecz. Birnbauma.

Zdrowych i wesołych Świąt oraz pomyślnego Nowego Roku życzy swej Szanownej Klienteli f-ma J. Bilaczyński i Ska Bydgoszcz, ul. Gdańska 14

Wesołych Świąt stałym Bywalcom, Przyjaciółom, Znajomym i Sympatykom życzy Restauracja i Bar Bednarski Gdynia, ul. Świętojańska.

Wesołych Świąt życzy Szanownym Klientom i Odbiorcom Firma Marcell Dziennik specjalny magazyn mody męskiej Gdynia, Świętojańska 11, tel. 2072.

Wesołych Świąt stałym Bywalcom, Przyjaciółom, Znajomym i Sympatykom życzy Restauracja „Pod Starym Dębem” właśc.: E. Wojewska, Gdynia ul. Portowa

Wesołych Świąt życzy Szanownym Klientom i Odbiorcom firma Gustaw Molenda i Syn Skład Fabryki Sukna w Bielsku Oddział w Gdyni ul. Świętojańska Tel. 12-84

Nie kupujcie tandety! FUTRA najpiękniej i najtaniej wykonuje 5955 Stanisław Rudak, Bydgoszcz, ul. Dworcowa 70.

Skladnica Szklak Oklennego i Listew w. H. Gałczakiewicz Bydgoszcz Grodzka 9

Kasjerka i Książkowa która zna księgowość am. potrzebna od 1. stycznia 1935 r. Zgl. St. Szellong. Pom. Dom Tow. Tzew. Dworcowa 34.

Wielkopańskie 4-pokojowe mieszkanie w Sopotach, umeblowane lub próżne, z wszelkimi wygo- dami, 2 minuty od dworca, natychmiast lub później do wynajęcia lub też do sprze- dania na korzystnych wa- runkach. Blizsze szczegóły telefon 27426. Oferty do „Gazety Gdańskiej”, Gdańsk Rynek Kaszubski 21, pod nr. 1087.

Instalacje elektryczne dla siły i światła wykonuje tanio i fachowo zakład elek- tryczny. A. GOMOWSKI, Toruń, Mickiewicza 88.

„EUROPA” Bydgoszcz, Gdanska 10. W pierwsze i drugie święto Bożego Narodzenia o godz. 17-tej FIVE O'CLOCK FAMILIJNY urozmaico ny występami artystów 10178 Jako atrakcja świetny duet humorystyczno-muzyczny ADOLFI Dancing do rana.

Kabaret „OAZA” Restauracja Bydgoszcz, Długa 28. Zmiłana program! — Balot warszawski! Kabaret i restauracja otwarte do rana. W niedzielę i święta Five o'clock 10184 Nakrycie 60 gr. W restauracji na parterze dancing do rana Śniadania! Obiady! Kolacje! Pielegnowane napoje!

Traki do sprzedania Dwa firmy „Blumwe” typ G. W. 2 rama 750 m/m. Jeden „Kirchner” rama 650 m/m. Obejrzeć można w godzinach od 8—3 po połudn. w Tartaku Państwowym, ul. Przemysłowa 8, w Ka- puściskach Małych. 10092 Oferty należy kierować pod adresem: Tartak Państwowy w Bydgoszczy, ul. Toruńska 149

Praktyczny podarek gwiazdkowy 9479 poleca B. WALLA Bydgoszcz, ul. Gdańska 55, Pantofle zakopiańskie, rękawiczki pończochy, swetry, trykotaże, koszule, krawaty i t. d. Ceny konkurencyjne

Najtansze źródło zakupu dla odsprzedawców szpagatów, przedzy rymarskiej i szewskiej, przedzy jutowej dla powroźników, płócien jutowych, sienni-ków, plandek nieprzemakalnych, sznurków do wią- zania worków oraz wszelkich artykułów jutowych. „KOJULEN” Bydgoszcz, ul. Podwałe 12, telefon 397. 8323

WINA WINIAKI LIKIERY RUMY I ARAKI STRZELCZYKA PO CENACH FABRYCZNYCH POLECA NA ŚWIĘTA FR. ROMANOWSKI Bydgoszcz, Pomorska 1, Telef. 867.

SPRZEDAMY halę z konstrukcji żelaznej nadającą się jako składnica, łatwa do rozebrania, 50 mtr. długości, 20 mtr. szerokości, 6,1/2 wgl. 7 mtr. wysokości, wagi ca 59 ton, odpowiadająca w przybliżeniu powyższej rycinie z trzema suwnicami łańcuchowymi (Laufkrähne) Obejrzeć można na miejscu w Bydgoszczy każdego czasu Fabryka Maszyn dawn. C. Blumwe i Syn S. A. Bydgoszcz, Nakielska 53.

Liczba czynności: 6 K 13-32 10112 PRZETARG PRZYMUSOWY. Nieruchomość położona w Grabówcu pow. Brodnica i w chwili uczynienia wpisu o przetargu zapisana w księdze gruntowej Grabówiec wykaz L. 40 na nazwisko Karoliny Grueningowej zosta- nie — w drodze egzekucji — dnia 27 lutego 1935 r. o godz. 10 przed południem wystawioną na przetarg przed niżej oznaczonym Sędem Grodz- kim pokój nr. 51. Przedmiotowa nieruchomość stanowi osadę rentową o powierzchni: 8.38.41 ha i 24,60 tal. czys- tego dochodu, na której znajduje się dom miesz- kalny z chlewem i stodoła rocznej wartości użyt- kowej 90,— mk. Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 22 lipca 1932 r. Brodnica, dnia 5 grudnia 1934 r. Sąd Grodzki.

Jakanie oraz wszelkie inne zbrocenia mowy ra-
dykalnie usuwa wieloletni zakład leczn.
dla jakalów. Przy zakładzie szkoła dla głuchoniemych
i malorozwiniętych. 9400

S. ŻYŁKIEWICZ WARSZAWA
ul. Chłodna 22.
Prospekty kancelaria wysyła bezpłatnie.

PRZETARG.

Dnia 29 grudnia 1934 r. o godz. 9-tej odbędzie się w kwatermistrzostwie 16 pułku artylerji lekkiej przetarg nieograniczony oraz ewtl. i przetarg ustny na dostawę mięsa i słoniny dla wszystkich oddziałów wojskowych garnizonu Grudziądz na okres od 1 stycznia do 31 marca 1935 r.

Oferty w myśl obowiązujących przepisów wraz z kwitami na złożone w kasie 16 pułku artylerji lekkiej wadium w wysokości 3 proc. wartości oferowanej dostawy, oraz z zaświadczeniem o dokonaniu subskrypcji obligacji 6 proc. Pożyczki Narodowej, składać należy w kopertach zalakowanych do kwatermistrzostwa 16 pułku artylerji lekkiej w Grudziądzu koszary im. Gen. Hallera do dnia 29 grudnia 1934 r. godz. 8.30.

Dopuszczalne są oferty na dostawę dla poszczególnych oddziałów, jak i dla całego garnizonu. Komisja przetargowa zastrzega sobie dowolny wybór oferenta.

Kwatermistrz 16 pułku artylerji lekkiej.
10188 Zlec. nr. 977-GR

Km. 3610, 4052 do 4057-34 10187

**OBWIESZCZENIE
O LICYTACJI RUCHOMOŚCI.**

Komornik Sądu Grodzkiego w Grudziądzu, rewiru 1, mający kancelarię w Grudziądzu ul. Grobowa 33 na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 29 grudnia 1934 roku o godz. 11-ej rano w Grudziądzu przy ul. Kościelnej, nr. 10 a następnie w Grudziądzu przy ulicy Dworcowej we fabryce mebli Rucińskiego odbędzie się licytacja ruchomości, należących do Maksymiljana Rucińskiego i do Alberta Engelbrechta w Grudziądzu, składających się z następujących kompletów:

1) pokój męski — meble forniera dębowa i fotele klubowe,

2) salon — meble mahoniowe, kanapy, fotele wyściełane pluszem łącznie z pianinem,

3) pokój jadalny — meble forniera dębowa, ciężko rzeźbione, szkła kryształowe, krzesła wyściełane skórą do tego zegar stojący w szafie dębowej „Beckera”

4) pokój paniński biały — sosnowy łącznie z kanapą w stylu francuskim. Prócz powyższych kompletów sprzedawane będą różne przedmioty urządzenia domowego jak, biurka, szafy do ubrań, leżanki, dywany, chodniki, toaletki, krzesła, umywalki, lampy, stoliki nocne, maszyna do szycia fi-rany kotary, kapy, etażerki pod kwiaty, 14 stołów stolarskich wazonów, kałamarze, barometr, termometr, obrazy olejne, zegar stojący francuski i szereg przedmiotów porcelanowych, ze szkła rżniętego i kryształów, oraz inne przedmioty urządzenia domowego.

Ruchomości powyższe ocenione zostały częściowo na kwotę 6.270,00 zł, reszta zostanie oceniona przy sprzedaży.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Grudziądz, dnia 11 grudnia 1934 r.

**Komornik Sądu Grodzkiego rewiru I-ego
w Grudziądzu.**

II. E. 81-34 10169

POSTANOWIENIE.

Sąd Grodzki w Wąbrzeźnie na posiedzeniu niejawnym odbytem dnia 14 grudnia 1934 r. w sprawie odroczenia wyplat kupca Jana Wierzbowskiego z Wąbrzeźna postanawia przedłożyć termin odroczenia wyplat do dnia 12 marca 1935 r. Wąbrzeźno 14. 12. 1934 r.

Sąd Grodzki.

**SKAZANIE NORBERTA KOMOWSKIEGO
W CHELMŹY**

za fałszywe obwinienie p. Leona Brzuskiwicza, kupca w Chelmży.

Sąd Okręgowy w Toruniu prawomocnym wyrokiem z dnia 3 sierpnia 1934 r. skazał p. Norberta Komowskiego na karę aresztu przez jeden tydzień i grzywnę w kwocie 100,— zł. z zawieszeniem kary na 2 lata. Również nakłada się na oskarżonego kosztą postępowania sądowego, tak samo zasądza się oskarżonego na zwrot oskarżycielowi prywatnemu kosztów przez niego poniesionych.

Zasądzenie p. Norberta Komowskiego nastąpiło w związku z napastliwą i oszczerczą notatką p. Komowskiego w okresie przedwyborczym w Głosie Chelmżyńskim nr. 133 z dnia 18 listopada 1933 r. 10171

**OBWIESZCZENIE
O LICYTACJI NIERUCHOMOŚCI.**

Komornik Sądu Grodzkiego w Grudziądzu, rewiru pierwszego urzędujący w Grudziądzu ul. Grobowa 33 na podstawie artykułu 679 k. p. c. obwieszcza: 1) że w dniu 23 stycznia 1935 roku o godz. 10-ej rano w Sądzie Grodzkim w Grudziądzu pokój nr. 2 odbędzie się licytacja nieruchomości zapisanej w księdze wieczystej Sądu Grodzkiego w Grudziądzu na nazwisko Aleksandra Szpittera zam. w Łasinie pow. Grudziądz a oznaczonej „Łasin karta 531” Księga hipoteczna jest przechowana w Sądzie Grodzkim w Grudziądzu.

Nieruchomość ta składa się z parcel oznaczonych w katastrze Nr. 258, 268, 117, 116, 118, 119, 340, 447, 343, podwórze, rola, ogród — obszar ogólny 41.80,08 ha.

Czysty dochód jako podstawa podatku gruntowego 757,86 mk., wartość użytkowa jako podstawa podatku budynkowego 150,00 mk.

Na nieruchomości wybudowane są budynki: 1) dom mieszkalny dla właściciela (budowany w 1927 r.) w dobrym stanie — masywny — 4-pokoje i kuchnia i 1 pokój dla służącej na parterze i 3 pokoje na piętrze. Budynek posiada instalację światła elektrycznego i urządzenia centralnego ogrzewania. 2) Obora stajnia i świniażnia zbudowane z cegły, dach kryty papa, w stanie dobrym. 3) stodoła z drzewa, obita deskami, pod papa.

Zabudowania oparkowane są płotem ze siatki drucianej na słupkach żelaznych. Nieruchomość położona jest przy szosie prowadzącej od Łasina do Gardeji i graniczy nieomal ze stacją kolejową Łasin.

Nieruchomość sprzedawana będzie wraz z przynależnościami, inwentarzem żywym i martwym.

2) Nieruchomość oszacowaną została na sumę 71.000,00 zł. Cena wywołania wynosi 53.250,00 zł.

3) że przystępujący do przetargu licytant winien złożyć rekojmię w wys. 1/10 części sumy oszacowania t. j. 7.100,00 zł. rekojmia powinna być złożona w gotówkę albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucji w których wolno umieszczać fundusze dla małoletnich i że papiery wartościowe przyjęte będą w wartości 3/4 części ceny giełdowej.

4) Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne o ile dodatkowym publicznem obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

5) że prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły podwóztwo o zwolnienie nieruchomości, lub jej części od egzekucji i, że uzyskały postanowienie właściwego Sądu nakazujące zawieszenie egzekucji.

6) że w ciągu ostatnich 2-ech tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godz. 8-ej do 18-tej. Akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie Grodzkim w Grudziądzu.

**Komornik Sądu Grodzkiego rewiru I-ego
w Grudziądzu.**

Km. 1153-34 10185

Sicadilly

Bydgoszcz
Marcinkowskiego 4
Telefon nr. 11-02

Śiękny program świąteczny

z udziałem wybitnych sił artystycznych.

Lokal otwarty w pierwsze i drugie święto.

Lokal otwarty do rana. 10183 Lokal otwarty do rana.

CHORY ŻOŁĄDEK

JEST NIERAZ POWODEM POWSTAWANIA
NAJROZMAITSZYCH CHOROŃ.

ZIOŁA Z GOR HARCU Dra LAUERA

są dobrym środkiem dla uregulowania żołądka, usuwają obstrukcje, są łagodnym naturalnym środkiem przeczyszczającym, usuwają substancje gnilne, zatrzymujące organizm.

ZIOŁA Z GOR HARCU Dra LAUERA

stosowane również przy cierpieniach wątroby, nerek, kamieni żółciowych i hemoroidach są chętnie przyjmowane przez chorych.

Uwaga

Okazyjnie kupisz meble jak łóżka, szafy, stoły, i t. d. oraz całe komplety jak pokoje stolowe, sypialnie, salony, gabinety, dywany tylko **Dom Komisowy** Toruń, Łazienna 9. 8583

Pierwszorzędna

pracownia sukien, kostiumów, okryć damskich oraz dziecięcych. Wykonanie pod gwarancją. Koncesjonowane kursy kroju i szycia. Ceny dogodne. de Zanette, Toruń, Stary Rynek 23, I. p.

Wszelkie polecenia wykonuje: **Wskazując wolne mieszkanie, Przepisuje na maszynie.**

„Elabor”

Toruń, Piekary 11. Wyręcza. Taniol Szybkol 10120

Ufa-Palast

**G D A N S K, Elisabethkirchengasse 2
tel. 24600**

Käthe Nagy, Willy Fritsch, Paul Kemp, Inge List
w wielkim pełnym humoru filmie Ufy

„Księżniczka Turandot”

z Aribert Wäscher, Willy Schäfers, Leopoldine Konstantin, Paweł Heidemann, Ernst Behmer. Kierownik produkcji: Günther Stopenhorst. Reżyser: Gerhart Lamprecht. Kierownictwo muzyczne: Franz Doele.

Przepiękne melodie. Bogate wykonanie.

NADPROGRAM:

10194

„MALI KREWNI” komedia Ufy i nowy tygodnik dźwiękowy Ufy.

Początek seansów w dniu powszednie: 4, 6.15, i 8.30. W niedzielę i święta: 8, 5, 7 i 9.

ZAPOWIEDŹ Wszyscy kupujemy

nasze podarki gwiazdkowe

Robotnik Jan Schukowski z Eichwalde i Zofja Schulzówna z Bytoni, powiat Starogard zamierzają zawrzeć związek małżeński.

Zblewo, dnia 22. XII. 1934 r.

Urządnik Stanu Cywilnego
(-) W. Szwedowski

Strzelaj

do zwierzyny, ptactwa i tarczy tylko z broni i amunicją z Fomy „Hubertus” Bydgoszcz, ul. Grodzka 8, (narożnik ul. Mostowej). Fachowa obsługa, tel. 652, ceny bezkonkurencyjne, na-prawa broni. 6119

**MASZYNY
do pisania**

małe i duże, nowe i używane najkorzystniej z gwarancją dostarcza **SKORA I S-KA** Poznań 7956 Aleje Marcinkowski 23.

w firmie

**OTTOMAR
STEINBACH**

G D A N S K, Langgasse 39
Naprzeciwko Ratusza! 9960

**OBWIESZCZENIE
O LICYTACJI RUCHOMOŚCI.**

Komornik Sądu Grodzkiego w Grudziądzu, rewiru 1, mający kancelarię w Grudziądzu ul. Grobowa 33 na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 31 grudnia 1934 r. o godz. 10-tej w Grudziądzu ul. Długa nr. 9 odbędzie się druga licytacja ruchomości, należących do Kazimierza Gisinga właśc. składu sprzętów kuchennych składających się z wszelkich towarów sprzedawanych w składach sprzętów kuchennych jak: rozmaite porcelany, fajanse naczynia blaszane, emaljowane, szklane i kamienne oraz rozmaite inne sprzęty kuchenne, oszacowanych na łączną sumę zł. 7.152,95.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

**Komornik Sądu Grodzkiego rewiru I-ego
w Grudziądzu.**

10186

III. Co. 48-33

WYROK

W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

Dnia 13 grudnia 1934 r. Sąd Grodzki w Chelmnie przy udziale: kier. Sądu Kubiaka, protokolanta P. K. Langowskiego dnia 6 grudnia 1934 r. rozpoznał sprawę Ryszarda Teschkego, właściciela majątku z Różnowa powiat Chelmno o odroczenie wyplat i orzekł:

I. Udziela się dłużnikowi Ryszardowi Teschkemu odroczenie wyplat do dnia 1 lipca 1935 r.

II. Ryszarda Teschkego mianuje się zarządcą sądowym jego gospodarstwa rolnego.

III. Ustanawia się nadzór sądowy nad zarządcą i oddaje się ten nadzór Pomorskiej Izbie Rolniczej w Toruniu.

IV. Koszty postępowania ponosi dłużnik Ryszard Teschke. Zlec. nr. 1638-IX. 10169

KWIT ABONAMENTOWY.

Do **Urzędu Pocztowego w**

Zamawiam niniejszem abonament*) na „DZIEN POMORSKI”, „GAZETA MORSKA”, „DZIEN GRUDZIĄDZKI”, „DZIEN BYDGOSKI”, „DZIEN TCZEWSKI”, na miesiąc **styczeń 1935 r.** i proszę należność **zł. 2.89** pobrać przez listowego.

Imię i nazwisko _____

Miejscowość _____ Poczta _____

KWIT POCZTOWY

Odbiór kwoty **zł. 2.89** tytułem prenumeraty *) „DZIEN POMORSKI”, „GAZETA MORSKA”, „DZIEN GRUDZIĄDZKI”, „DZIEN BYDGOSKI”, „DZIEN TCZEWSKI” za mies. **styczeń 1935 r.** potwierdzam.

_____ dnia _____

*) Niestosowane przekreślić.

KWIT ABONAMENTOWY.

Do **Urzędu Pocztowego w**

Zamawiam niniejszem abonament*) na „DZIEN POMORSKI”, „GAZETA MORSKA”, „DZIEN GRUDZIĄDZKI”, „DZIEN BYDGOSKI”, „DZIEN TCZEWSKI”, na I. kwartał **1935 r.** i proszę należność — **zł. 8.67** pobrać przez listowego

Imię i nazwisko _____

Miejscowość _____ Poczta _____

KWIT POCZTOWY

Odbiór kwoty **zł. 8.67** tytułem prenumeraty *) „DZIEN POMORSKI”, „GAZETA MORSKA”, „DZIEN GRUDZIĄDZKI”, „DZIEN BYDGOSKI”, „DZIEN TCZEWSKI” za I. kwartał **1935 r.** potwierdzam.

_____ dnia _____

*) Niestosowane przekreślić.

